

T.C.
Orman ve Su İşleri
Bakanlığı

T.C.
ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANLIĞI
Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü
Teftiş Kurulu Başkanlığı

DSİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ SORUŞTURMA REHBERİ

ANKARA 2012

**DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
TEFTİŞ KURULU BAŞKANLIĞI**

**DSİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
SORUŞTURMA REHBERİ**

**Derleyen: Bahri EGE
Teftiş Kurulu Başkanı**

ANKARA – 2012

ÖNSÖZ

Müfettiş ve muhakkikler, yapacakları disiplin soruşturması ve ön inceleme işlemlerinde; bir taraftan ileri sürülen iddiaları mevzuat yönüyle irdelerken diğer taraftan hakkında işlem yapılanların görevleri, kariyerleri ve performanslarının bu işlemler nedeniyle haksız ve hukuka aykırı bir şekilde olumsuz olarak etkilenmemesine özen göstermelidirler.

Müfettiş ve muhakkiklerin görevlerini yerine getirirken, yapacakları iş ve işlemlerle usul ve yöntemlerin sağlıklı bir şekilde yerine getirilmesi; hem mevzuatın hem de bu mevzuatın uygulanmasındaki işlemlerle soruşturma tekniklerinin iyi bilinmesine bağlıdır.

Genel Müdürlüğümüzce yapılacak inceleme ve soruşturma işlemlerinde yeknesaklığın sağlanması amacıyla bu rehberi hazırlayan Teftiş Kurulu Başkanı Bahri EGE ile çalışma sürecine katkıda bulunan Başmüfettiş Naci ERTOPUZ ile Başmüfettiş Muzaffer ÖLÇEN'e teşekkür ederim. 19//3/2012

Akif ÖZKALDI
Genel Müdür

İÇİNDEKİLER

KONU	Sayfa No:
Disiplin ve Disiplin Cezası Kavramlar	1
Disiplin Soruşturmaları	4
Disiplin Soruşturma Açma Yetkisi	5
Disiplin Soruşturması Açılmasında Zamanaşımı	6
Disiplin Soruşturmasına Başlamak	6
Memurun Savunma ve Diğer Hakları	12
Disiplin Soruşturma Raporları	13
Raporun Yazılmasında Dikkat Edilecek Hususlar	15
Evrak İncelenmesi, Delil Toplanması ve Değerlendirilmesi	17
İfadelerin alınması	18
Sonuç ve Öneriler	20
Soruşturma Raporunun İlgili Makama Sunulması	23
Belgelerin Tasnifi	24
Ön Rapor Düzenlenmesini Gerektiren Haller	24
İnceleme Raporu	25
Disiplin Amir ve Kurulları	26
Disiplin Amir ve Yetkileri	26

KONU	Sayfa No:
Atamaya Yetkili Amirler ve Yetkileri	29
Disiplin Kurulları	31
Kurulların Oluşumu	31
Disiplin Kurullarının Görev Alanı	32
Disiplin Kurullarının Yetkileri	33
Karar Verme Süreleri Tebliği	34
Disiplin Cezalarını Ağırlaştırılan ve Hafifleten Nedenler	35
Disiplin Cezasının Düşmesi	39
Disiplin Cezalarına İtiraz	40
Disiplin Cezalarının Uygulanması	41
Disiplin Cezalarının Sicilden Silinmesi	42
Disiplin Soruşturması ve Ceza Soruşturması	43
Disiplin Suç ve Cezasına İlişkin Genel ve Özel Kanunlar	45
Görevden Uzaklaştırma	46
Disipline İlişkin Bazı Önemli Kararlar	48
Disiplin Cezalarının Çeşitleri İle Ceza Uygulanacak Fiil ve Haller	51
3628 Sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması Rüşvet ve Yolsuzlukla Mücadele Kanunu ve Uygulamalar	59

KONU	Sayfa No:
Takibi Şikayete Bağlı Suçlar	62
Kamu Davasını Ortadan Kaldıran Sebebler	64
İnceleme Raporu Kapağı	68
4483 Sayılı Kanun Uygulamaları	69
Ön İnceleme Raporu Örneği	83
Araştırma Raporunun Kapsamı ve Şekli	84
İşleme Koymama Kararı	86
Tevdi Raporu	87
Soruşturma İzni Karar Örneği	90
Ön İnceleme ve Disiplin Soruşturması	
Raporlarında Düzenlenecek Tutanak Örneklere	91

DİSİPLİN HUKUKU VE UYGULAMASI

1- DİSİPLİN VE DİSİPLİN CEZASI KAVRAMLARI:

Kavram olarak “**disiplin**” ya da “**disiplin cezaları**” hakkında hukukta ve literatürde çeşitli tanımlar bulunmaktadır.

Ancak devlet memuru için genel kabul gören en iyi tanım, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 124 üncü maddesinde yapılmıştır.

Buna göre;

Kamu hizmet ve görevlerinin sağlıklı, düzenli ve zamanında gereği gibi yürütülmesini ve yerine getirilmesini sağlamak için kanun, tüzük, yönetmeliklerin kamu görevlilerine ve hizmetlilerine emrettiği ödevleri yerine getirilmesini öngören anlayışı “**disiplin**”,

Bu ödevleri yerine getirmeyenler ile uyulmasının zorunlu kılındığı hususları yapmayanlara ve yasaklanan işleri yapanlara eyleminin niteliğine ve ağırlığına göre uygulanan idari yaptırımlara da “**disiplin cezası**”, olarak tanımlanmıştır.

657 sayılı Kanunda;
Uyarma,
Kınama,
Aylıktan kesme,
Kademe ilerlemesinin durdurulması,
Devlet memurluğundan çıkarma,
Olmak üzere 5 çeşit disiplin cezası öngörülmüştür.

Kanunun 125 inci maddesinde ise, hangi eylemler için hangi cezaların uygulanacağı sayılmıştır. Diğer bir ifade ile memurların, hangi eylemlerinin disiplin suçu olduğu ve hangi tür cezalarla cezalandırılacağını önceden bildikleri bir sistem söz konusudur. Dolayısıyla bu sistem içerisinde memurlar aynı zamanda amirlerinin keyfi hareketlerine karşı da korunmuş olmaktadır.

Disiplin cezalarının uygulanacağı kamu görevlileri, yine 657 sayılı Kanunda belirtilmiştir. Buna göre, Kanunun 1 inci maddesi uyarınca, genel ve katma bütçeli kuruluşlar, il özel idareleri, belediyeler ve bunların kurdukları birlikler ile bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşlarda, fonlarda, kefalet sandıklarında ve beden terbiyesi bölge müdürlüklerinde çalışan memurlar hakkında disiplin cezası uygulanabilecektir. Ayrıca maddenin ikinci fıkrasında, sözleşmeli ve geçici personel hakkında da bu kanunun uygulanacağı öngörülmüştür.

Gerek 657 sayılı Kanun gerekse disiplin suç ve cezalarını içeren bazı özel kanunlarda düzenlenen disiplin hukukuna göre, genel olarak disiplin suçu sayılan eylemleri, şu başlıklar altında toplamak mümkündür.

Bunlar;

—**Devlet memurlarının kanun, tüzük, yönetmelik hükümlerine göre yapmak zorunda olduğu görevleri yapmamaları halidir.**

Somut olarak ülkesine, devletine, anayasa ve yasalarına sadakat görevi, tarafsızlık ödevi, davranış ve işbirliği içinde çalışma görevine aykırı eylemler, bu kapsamda sayılabilir.

— **Devlet memurlarının uymak zorunda olduğu kurallara uyulmaması hali.**

Bu grupta ise, mal bildiriminde bulunmak, görevini dikkat ve itina ile yerine getirmek, devlet malını korumak, basına bilgi ve demeç verme kurallarına uymak, resmi bilgi belge ve gereçleri yetki verilen mahal dışına çıkarmamak şeklindeki kurallara aykırı nitelikteki eylemlerdir.

— **Devlet memurunca yapılması yasaklanan eylemlerin yapılması hali.**

Bu kapsamda, toplu eylem ve hareketlerde bulunma yasağı, grev yasağı, ticaret yasağı, hediye alma ve çıkar sağlama yasağı, denetimindeki teşebbüsten çıkar sağlama, yasağı gizli bilgileri açıklama yasağı, gibi eylemleri sayılabilir.

2- DİSİPLİN SORUŞTURMALARİ:

a) Disiplin Soruşturmasının Niteliği.

Disiplin soruşturmalarının nasıl yapılacağı yönünde herhangi bir yasal düzenleme bulunmamaktadır.

657 sayılı Kanun ile sadece disiplin suç ve cezaları sayılmış ve bazı esaslar belirlenmiştir. 657 sayılı Kanuna göre çıkarılan **Disiplin Kurulları ve Disiplin Amirleri Yönetmeliği** ise, disiplin amirlerini, kurullarını belirlemiş, görev ve yetkilerini tespit etmiştir. Diğer bir ifade ile, disiplin soruşturmalarının yürütölme esasları ortaya konulmamıştır.

Bilindiği gibi memurların ceza hukuku açısından yargılamasına esas olmak üzere idare tarafından yapılacak işlemleri gösteren 4483 sayılı Kanunda, ön inceleme sırasında açıklık bulunmayan hallerde 5271 sayılı Ceza Muhakeme Kanunu hükümlerinin uygulanacağı öngörölmüştür. Ancak memurların disiplin hukuku açısından yapılacak soruşturmalarda, usul ve esasları ortaya koyan bir yasal düzenleme yoktur.

Bu nedenle, disiplin soruşturmalarının yapılmasındaki usul ve esasları konusunda, yargı kararları, kurumların yönergeleri, makaleler ve muhakkiklerin uygulamaları ile genel kabul gören belirli bir sistemin oluştuğunu söylemek mümkündür.

b) Disiplin Soruşturması Açma Yetkisi.

Disiplin soruşturmasına, disiplin cezası vermeye yetkili amirin emri ya da onayı ile başlayabilmektedirler. Yetkili amir, disiplin soruşturmasını bizzat yapabileceği gibi görevlendireceği müfettiş veya muhakkikler aracılığıyla da yaptırabilmektedirler.

Yetkili amir soruşturmacı görevlendirirken, hakkında soruşturma yapılacak memurun üstü ya da eşit düzeyinde bulunan kişileri görevlendirmesi gerekmektedir.

Bir disiplin soruşturmasına başlanabilmesi için önce suçu öğrenmek gerekmektedir. Suçu öğrenme; yetkili amirin bizzat görmesi, şikayet ya da ihbar yoluyla öğrenmesi, başka makamların bildirmesi ya da teftiş suretiyle bilgi sahibi olması ile gerçekleşmektedir.

İhbar ve şikayetlerde, imzasız ve sahte isimle yapılan başvurular **3071 sayılı Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanun** uyarınca mümkün değildir. Ancak Başbakanlığın 1982 tarihli genelgesinde, ihbar ve şikayetlerde somut olaylar ortaya konulmuş ise yetkili amirlerin inceleme yaptirmaları gerekmektedir. Bu inceleme sonucunda gerekirse disiplin soruşturması yapılabilecektir.

Bir disiplin cezası verebilmek için öncelikle disiplin soruşturması yapılması zorunludur. Disiplin soruşturması yapılmadan sadece savunma istenerek ceza verilmesi işlemleri, idari yargıda bozulmaktadır.

c) Disiplin Soruşturması Açılmasında Zamanaşımı.

657 sayılı Kanununun 127 nci maddesine göre; Disiplin cezasını gerektiren suçun öğrenildiği tarihten itibaren; Uyarma, kınama, aylıktan kesme ve kademe ilerlemesinin durdurulması cezalarını gerektiren suçlarda 1 ay,

Devlet memurluğundan çıkarma cezasını gerektiren suçlarda 6 ay içinde soruşturmaya başlanılmaması halinde disiplin cezası verme yetkisi zamanaşımına uğramaktadır.

Suçun öğrenilmesinden kasıt, yetkili amirin bizzat öğrenmesidir.

Şayet muhakkik aracılığı ile disiplin soruşturması yapılması halinde muhakkikin yetkili amir tarafından görevlendirilmesi ile soruşturma başlamış sayılmaktadır.

d) Disiplin Soruşturmasına Başlamak.

Her türlü soruşturmada olduğu gibi, bir disiplin soruşturmasında da önce bir hazırlık yapılması gerekmektedir. İdari usul konusunda başvurulacak bir düzenleme olmaması göz önünde tutulduğunda, disiplin soruşturması konuları, muhbir veya müşteki ve hakkında disiplin soruşturması yapılan kişilerin konumları ve sayıları dikkate alınarak her disiplin soruşturması için farklı yöntemler izlenebileceğini söylemek mümkündür.

Diğer bir ifade ile, soruşturmacı öncelikle soruşturma konusunu dikkatli şekilde incelemeli, iddia konusunun hukuki çerçevesini belirlemek suretiyle bir

“soruşturma planı” hazırlanmalıdır. Ancak bu plan, durağan bir plan değil, soruşturma aşamasında ortaya çıkabilecek gelişmelere göre yenilenebilen bir plan olmalıdır. Her disiplin soruşturması, kapsamı açısından farklı özellikler taşımasına rağmen hazırlanacak planda, genel olarak izlenecek usul ve yöntemler bellidir.

-Öncelikle disiplin soruşturmasına başlanmadan önce **“yeminli katip”** görevlendirilmesi yapılmalıdır. Yeminli katip görevlendirilmesi zorunlu olmamakla birlikte, yeminli katip kullanılması tavsiye edilmektedir. Bu nedenle, usulüne uygun yemini yaptırılmak suretiyle yeminli katip görevlendirilmesi ve tutanağının dosyaya eklenmesi gerekmektedir.

-Bilahare soruşturma konularına ilişkin **“bilgi ve belgeler”** istenmeli ve incelenmelidir. Bilgi ve belgeler, genel kural olarak ilgili kurumlardan yazı ile istenmelidir. Belgelerin tasdikli örnekleri alınmalıdır. Ancak kriminal incelemeye tabi tutulmak üzere aslı alınacak belgeler için, bir tutanak tanzim edilmeli ve soruşturmacı tarafından onaylanmış birer örneği kuruma verilmelidir.

Kurum tarafından verilecek belgeler, bazen soruşturmanın konusu ya da belgelerin önemi göz önünde tutularak bir dizi pusulasına bağlı olarak istenebilir.

Çok fazla evrak ve yazışmanın bulunduğu hallerde, kırtasiyeciliğe yol açmamak amacıyla kurum görevlileri ile birlikte düzenlenecek ve imzalanacak bir tespit

tutanağı ile belgelerin niteliği ve içerikleri özetlenmek suretiyle belge örnekleri alınmayabilir.

-Bir sonraki adım ise, “**muhbir veya müştekinin dinlenmesi**” olmalıdır. Ancak muhbir veya müştekinin kimliğinin tereddüte meydan vermeyecek şekilde net; olması ve ihbar ve şikayet dilekçesinde öne sürülen iddiaların somut ve anlaşılır olması hallerinde, muhbir veya müştekinin yeniden ifadesinin alınması gerektiği yönünde bir zorunluluk bulunmamaktadır. Bununla birlikte uygulamada, sahte isim ve imza ile haksız iftira ve isnatlarda bulunulduğu dikkate alınarak, 3071 sayılı Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanun hükümlerine uygun dilekçelerin işleme konulacağı hükmü ya da iddiaların daha somut hale getirilmesi ihtiyacı nedenleriyle muhbir ya da müştekinin ifadesinin alınmasında yarar bulunmaktadır.

Muhbir ya da müşteki, çeşitli iletişim araçları kullanılarak davet edilebilir. Gelmemesi halinde yazı ile davette bulunmalı, yine davete icabet edilmemesi halinde zorla getirilmesi yollarına başvurulmamalıdır. Ancak muhbir ya da müştekinin kamu görevlisi olması halinde, davete icabet etmesinin sağlanması ilgili kurum amirinden talep edilebilir.

Muhbir ya da müştekinin ifadesi, yeminsiz olarak alınır.

Muhbir veya müştekinin önce kimlik tespiti yapılır, dilekçenin ve imzanın kendisine ait olup olmadığı sorulur, daha sonra iddiasına ilişkin bilgi ve belge bulunup bulunmadığı, tanık gösterip gösteremeyeceği

hususlarının da belirtilmesi istenerek ifadesi tamamlanır.

Muhbir ya da müşteki olarak davet edilen kişinin, dilekçenin ve dilekçedeki isim ve imzanın kendisine ait olmadığını, ayrıca iddia edilen konularda herhangi bir bilgisinin bulunmadığını ifade etmesine rağmen bu tür dilekçeler 3071 sayılı Kanun uyarınca incelenemeyecek nitelikte dilekçe sayılmakla birlikte, uygulamada isim ve imza açısından sahte dilekçelerin somut ve önemli iddialar içermesi halinde incelemenin devam ettirildiği, hatta disiplin soruşturması onayı verilmiş ise disiplin raporu hazırlandığı görülmektedir.

İsim ve imzasız veya sahte isim ve imza ile verilen dilekçelerde somut iddialar öne sürülmesi veya sıhhati şüphe götürmeyen belgelere dayalı isnatlarda bulunulması halinde bir inceleme yapılması idarede uygulanan bir yöntemdir. Nitekim memur yargılama hukukunda da, ihbar ya da şikayetlerin isimsiz ve imzasız ya da sahte isim ve imza içeren dilekçelerle gönderilmesi halinde işleme konulmayacağı, bununla birlikte iddiaların sıhhati şüpheye mahal vermeyecek belgelerle ortaya konulmuş olması halinde ad, soyad ve imza ile iş veya ikametgâh adresinin doğruluğu şartı aranmayacağı öngörülmüştür.

Şikayetçi olan kişi, bilahare şikayetinden vazgeçse dahi bu durum disiplin soruşturmasının tamamlanması ve gerekiyorsa disiplin cezası verilmesine engel teşkil etmez.

Muhbir ya da müştekinin ifadesi için düzenlenen ifade tutanağında, açık kimliği ve adresi belirtilmelidir.

-Bilahare **“hakkında disiplin soruşturması yapılan memurların ifadelerine başvurulur.”** İfade almak ile savunma istemek farklı kavramlardır. İfade alınması, iddia edilen konularda açıklama yapılmasını istemek niteliğindedir. Alınacak ifade ile hakkında disiplin soruşturması yapılan memurun bilgi ve belge sunmasına ve varsa tanık göstermesine imkan yaratılmış olacaktır.

Bununla birlikte, disiplin soruşturmasının niteliğine göre soruşturmacı tarafından sadece savunma almakla yetinilebilir. Hatta soruşturmacı savunma alınması hususunu disiplin cezası vermeye yetkili disiplin kurulu ya da disiplin amirine bırakabilir.

Hakkında disiplin soruşturması yapılan memurlar yeminsiz olarak dinlenir.

Hakkında disiplin soruşturması yapılan memurların ifadeleri yazılı ya da sözlü olarak alınabilir.

Yazılı ifade, soruşturmacı tarafından yazılı olarak sorulan sorulara yazılı olarak cevap göndermeleridir. Bu yöntem, ifadesine başvurulacak kişilerin, belli bir makam ve mevki sahibi olması ya da başka bir yerde bulunmaları halinde uygulanmaktadır.

Sözlü ifade, soruşturmacı ile ifadesi alınan kişi yüz yüzedir. Soruşturmacı tarafından sorular yöneltilir ve ilgilinin söyledikleri bir yeminli katip tarafından tutanağa geçirilir.

-Varsa **“tanıklar dinlenir”**. Gerek soruşturmacı tarafından tespit edilen gerekse muhbir ya da müşteki ile hakkında disiplin soruşturması yapılanların göstereceği tanıklar dinlenir.

Disiplin soruşturmalarında tanık ifadelerinin yeminli ya da yeminsiz alınmasının önemi bulunmamaktadır.

Tanık ifade vermek üzere çeşitli iletişim yöntemleri kullanılarak davet edilir. Davete icabet edilmemesi halinde yazı ile çağırılır. Yine davete uyulmadığı takdirde zorla getirilmesi yoluna başvurulamaz. Ancak tanığın kamu görevlisi olması halinde, davete icabet etmesinin sağlanması ilgili kurum amirinden talep edilebilir.

Disiplin soruşturmasında, CMK hükümlerinin uygulanabileceği yönünde bir hüküm bulunmamaktadır. Oysa memur yargılama hukukunu düzenleyen 4483 sayılı Kanunda, bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde CMK hükümlerinin uygulanacağı açıkça öngörölmüştür.

Bununla birlikte, bir eylem nedeniyle bir görevli tarafından hem 4483 sayılı Kanuna göre ön inceleme hem de disiplin soruşturması yapılması durumunda, 4483 sayılı Kanuna ve dolayısıyla CMK hükümlerine göre yürütölen işlemler sonucunda toplanan bilgi, belge ve ifadelerin, disiplin soruşturması için de kullanılabilmesi göz önünde tutulmalıdır.

Tanık ifadeleri yazıldıktan sonra, ifade verenin okuması sağlanmalı ve eklenecek bir şey olup olmadığı sorulduktan sonra topluca imzalanmalıdır.

Müteakiben **“bilgi ve belgelerin tamamlanması”** sağlanır. Yapılan disiplin soruşturması sırasında gerek muhbir ya da müşteki, hakkında disiplin soruşturması yapılanlar ve tanıklarının ifadeleri sebebiyle gerekse ortaya çıkan yeni durumlar karşısından bilgi ve belge

tamamlanmasına ihtiyaç duyulabilir. Bu hallerde, eksik bilgi ve belge tamamlanarak dosya ikmal edilmelidir.

Nihayet “**raporlama**” işlemi yapılır. Raporlama, yapılan çalışmaların dayanakları ile birlikte sonucun yetkili amire sistemli biçimde sunulmasıdır. Yapılan soruşturma sonucunda, mevcut bilgi ve belgeler ile ifadeler bir arada değerlendirilmek suretiyle iddia konusu eylemin disiplin suçu oluşturup oluşturmadığı, disiplin suçunu oluşturması halinde ilgili mevzuata göre hangi tür disiplin cezasını gerektirdiğinin belirtileceği disiplin raporu düzenlenir.

e) Memurun Savunma ve Diğer Hakları

Anayasamızın 129 uncu maddesinde memurlar, diğer kamu görevlileri ve meslek kuruluşları mensuplarına, savunma alınmaksızın disiplin cezası verilemeyeceği hükme bağlanmıştır. Nitekim benzer hüküm, 657 sayılı Kanunun 130 uncu maddesinde de yer almıştır. Bu nedenle, usulüne uygun olarak savunma alınmadan verilen disiplin cezaları idari yargı tarafından iptal edilmektedir.

657 sayılı Kanuna göre, savunma için en az 7 günlük bir süre verilmesi zorunludur. Böylece verilen süre içinde savunmasını yapmayanlar, savunma hakkını kullanmaktan vazgeçmiş sayılırlar.

Disiplin kurulu ve Disiplin Amirleri hakkında Yönetmeliğe göre hakkında memurluktan çıkarma cezası istenen memur, soruşturma evrakını incelemeye, tanık dinletmeye, disiplin kurulunda sözlü

veya yazılı olarak kendisi veya vekili aracılığıyla savunma yapma hakkına sahiptir.

Devlet memurluğundan çıkarma cezası, memura verilecek en ağır cezadır. Zira bu karara muhatap olacak kişi bir daha Devlet memuru olamayacaktır. Bu nedenle, Yüksek Disiplin Kurullarına ve memura farklı yetkiler verilmiş, haklar tanınmıştır. Bu durumda, kurullar her türlü belgeleri inceleyebilecek, ilgili kurumlardan bilgi isteyebilecek, yeminli tanık dinleyebilecek, bilirkişi incelemesi ve keşif yaptırabilecektir. Ayrıca diğer disiplin kurullarına karar vermek üzere 1 ay süre verilmiş iken, Yüksek Disiplin Kurullarına 6 ay süre verilmiştir. Yüksek Disiplin Kuruluna, savunma alınmış olsa bile en az 7 gün süre vererek yeniden savunma almak zorunluluğu getirilmiştir. Memur açısından ise, her türlü belgeyi incelemek, tanık dinletebilmek, sözlü veya yazılı olarak doğrudan ya da vekili aracılığı ile savunma yapabilmek hakları getirilmiştir.

Yasa hükmü ve yargı kararları doğrultusunda savunmanın bir hak olduğu ve ayrıca savunma verilmemiş olmanın da iddianın kabul edildiği anlamını taşımadığı ilkeleri göz önünde tutulmalıdır.

Savunmada ileri sürülen ifadeler ve görüşler, TCK açısından suç teşkil etmediği sürece savunma hakkı olarak kabul edilir.

f) Disiplin Soruşturması Raporları.

Yapılan disiplin soruşturması sonucunda, mutlaka bir disiplin soruşturması raporunun düzenlenmesi

gerekmektedir. Ancak raporun biçimi konusunda, yasal bir düzenleme bulunmamaktadır. Bununla birlikte uygulamada genel kabul gördüğü biçimiyle bir disiplin soruşturması raporunun aşağıdaki başlıkları taşınması gerekmektedir.

Giriş: Soruşturmaya hangi tarih ve sayılı görev emriyle başlandığı belirtilir.

Konu: Görev ve onay emirleri, müşteki ya da muhbirin iddiaları ve yapılan soruşturma sonucunda ortaya çıkan bilgi ve belgelere dayanarak disiplin hukukunda ifade edilen tanımıyla soruşturma konusu yazılır.

İnceleme ve Araştırma: Mevcut bilgi, belge ve ifadelerin hukuki çerçevede tahlil ve değerlendirmesi yapılır.

Tartışma ve Değerlendirme:

Toplanan bilgi ve belgelerin karşılaştırılıp değerlendirilmesiyle ileriye sürülen ve soruşturmaya konu oluşturan iddiaların kesinlik kazanıp kazanmadığı; suç ve kusur oluşturuıcı nitelikte bulunup bulunmadığı tartışılır.

Sonuç ve Öneriler : İlgililer hakkında yapılan soruşturma sonucunda, disiplin cezası uygulanıp uygulanmayacağı ve uygulanacak ise hangi cezanın uygulanması gerektiği belirtilir.

Böylece tarih ve imza konulmak suretiyle düzenlenen disiplin raporu, görevlendirme yapan makama teslim edilir. Birden fazla disiplin soruşturması konusu var ise, aynı rapor içinde her konu farklı bölümlerde farklı olarak ele alınır ve değerlendirilir.

Raporun yazılmasında dikkat edilecek hususlar ;

İdarî soruşturma raporları açık bir anlatımla kaleme alınmalı; incelenen ve soruşturulan konularla ilgili fiil ve durumlar, bunların yasal unsurları açık ve etraflı şekilde belirtilmeli; hatalı, kusurlu fiil ve durumlar, itham edilen kişinin yararına ve zararına olan tüm kanıtlar değerlendirilmeli; sonucu etkilemeyecek gereksiz açıklamalara girilmemeli; bütün soruşturma konularını kapsayacak nitelikte olmasına özen gösterilmeli; yapılan incelemeler eksiksiz şekilde aksettirilmeli; konular pürüzsüz bir anlatımla ortaya konulmalı ve çözümlenmeli; konulara, yanlış yorumlamalara yol açmayacak bir şekilde, objektif bir tutumla yaklaşılmalı, getirilen tekliflerin sebep ve dayanakları açıkça belirtilmeli, bir önceki bölümün bir sonraki bölümü açıklayıcı ve geliştirici nitelikte olmasına, bölümler arasında denge bulunmasına dikkat edilmeli, kullanılan yasal ve meslekî deyim ve kelimelerin seçimi ve kullanılmasında dikkatli davranılmalı; Türk Ceza Kanununda suç olarak nitelendirilen terimlere yer verilmemelidir.

Ayrıca, idarî soruşturma raporunun; şekil yönünden de eksiksiz olması bakımından usule uygun bir rapor kapağı konulması; düzgün bir ifade ile silintisiz ve kazıntısız şekilde yazılmış olması; tarih, sayı, imza eksikleri bulunmaması; dizi pusulasındaki sıra numaraları ile rapor yazımındaki açıklamalar arasında bağlantı kurulması; rapor kapağı ile raporun tüm sayfalarının düzenleyenler tarafından parafe edilmesi, raporun ve dizi pusulasının son sayfalarında yer alan isim ve unvanların üstünün imzalanmış olması, raporda dikkat edilecek hususlardandır.

İnceleme ve soruşturma raporları için müşterek rapor dispozisyonu düzenlenir.

Birden fazla müfettişin düzenlediği raporlarda en kıdemli müfettişin mührünün kullanılması, isim açmada ise; iki Müfettişin düzenlediği raporda solda kıdemsiz sağda kıdemli müfettişin, üç veya daha fazla müfettişin düzenlediği raporlarda ise; isim açmada kıdemli soldan sağa doğru sıralanması rapor sayısı verilirken de kıdemli müfettişten başlanarak her müfettişin rapor numarasının yazılması,

Raporların sonuç ve öneriler bölümünde ek numarası verilmemesi,

Zorunlu olmadıkça; evrak incelemesi, ifade ve savunma tutanakları ele alınırken, ifade veya belge içeriklerinin rapora aynen geçirilmesinden kaçınılarak bunlar üzerinde ayrıca özet şeklinde bir çalışma yapıldıktan sonra raporda yer alması, rapor eklerinde

her bir nüshaya ayrı ayrı olmak üzere sağ üst köşeye 1'den itibaren numara verilmesi, aynı numaralı ekin parça adedi varsa tali numarasının yazılması, İnceleme ve soruşturma konusu birden fazla olduğu takdirde, konu başlıklarının ayrı ayrı belirtilerek raporun tamamlanması hususlarına dikkat edilmesi gerekmektedir.

Disiplin soruşturmalarında izlenecek yol ve uygulanacak yöntemle ilişkin özel bir düzenleme mevcut olmamakla birlikte, soruşturmacılar; kendilerine verilen; **"disiplin yönünden soruşturulması" veya "incelenmesi, gerektiğinde soruşturulması"** şeklindeki emirler üzerine idarî soruşturmaya başlarlar.

Bir idarî soruşturma için görevlendirilen müfettiş ya da muhakkikin, soruşturma emri ve varsa ekleri ile toplanacak belge, dinlenecek şikâyetçi, tanık ve haklarında iddialar ileri sürülen görevlilerin ifadelerinin konulacağı bir dosya hazırlaması, soruşturma emrindeki iddialarla bunların kim tarafından ve kimler hakkında olduğunu dikkatle inceleyip değerlendirmek suretiyle bir soruşturma plânı yapması, ayrıca "disiplin cezası vermede zaman aşımı" hususunu gözetmesi gerekmektedir.

Evrak İncelenmesi-Delil Toplanması ve Değerlendirilmesi;

İddialara ilişkin konularda evrakın incelenmesi, delillerin toplanması ve ilgili mevzuat hükümlerinin dikkate alınarak değerlendirilmesi büyük önem taşır. Bu çalışmalar sırasında, resmî kayıtlardan rapora geçirilmesi gerekli görülen hususlar not edilmeli, önemli bulunan ve delil olarak rapora eklenmesi gerekli görülen kayıt, defter ve belgelerin ilgili

kısımlarının onaylı örnekleri alınmalı; olayı veya iddiaları açıklığa kavuşturabilecek her türlü delilin eksiksiz toplanmasına, şikâyetçi ya da itham edilenler tarafından incelenmesi istenilen kayıt ve belgelerin tamamının incelenip değerlendirilmesine gereken özen gösterilmelidir.

İfadelerin Alınması;

İdarî soruşturmada, yukarıda sayılan etkinlikler yanında, olayın aydınlığa kavuşturulabilmesi bakımından alınacak ifadeler de büyük önem taşımaktadır. Varsa önce şikâyetçinin veya muhbirin dinlenilmesi usuldendir. Şikâyetçi veya muhbir çağırıldığında, dilekçe ya da tutanak kendisine gösterilmek suretiyle imzanın kendisine ait olup olmadığının tespiti yapılarak ifadesinin alınmasına başlanmalı; ifadede konuya açıklık getirecek, iddia konusu eylemlerin geldiği yer, zaman ve görgü tanıklarının bulunup bulunmadığı, varsa konuya ilişkin belge ve delil sunup sunamayacağı hususlarına yer verilmelidir. Dilekçede isim ve imzası bulunan kişinin bu dilekçenin kendisine ait olmadığı beyanında bulunması halinde, iddialar arasında kamu yararını ilgilendiren somut delillerin varlığı halinde soruşturma sürdürülmeli, değilse durum görevlendirmeyi yapan makama bildirilerek alınacak emre göre hareket edilmelidir.

Şikâyetçiden sonra, tanıkların dinlenilmesine başlanır. İfadeler, soruların sözlü olarak sorulup cevabın hemen yazılmasıyla "**ifade tutanağı**" şeklinde alınabileceği gibi; soruların yazılı olarak verilmesiyle, "**yazılı ifade**" şeklinde de alınabilir. Bu aşamada, ilgililere sorulacak soruların çok iyi değerlendirilmesi,

kullanılacak kelimelerin titizlikle seçilmesi, açık ve anlaşılır olmasına özen gösterilmesi gereklidir. Şikâyetçi ve itham edilenlerce gösterilen yeteri kadar tanığın dinlenilmesine çalışılmalı; gerekli görülmesi halinde, kurum, ilçe ve il yöneticilerinin de sözlü veya yazılı görüşleri istenmelidir. Şikâyetçi, tanık ve itham edilenlerin ifadeleri ayrı ayrı alınmalı, birbirleri ile karşılaşmalarına meydan verilmemelidir.

Yazılı ifadede soruların önceden yazılarak verilmesi, ifade tutanağı düzenlenmesi halinde de hüviyet tespitinden sonra, sorular yazılmadan ve alınacak cevapların satır atlanmaksızın, paragraf yapmaksızın yazılması, ifadenin birkaç sayfa sürmesi halinde her sayfanın altının ilgililerce parafe edilmesi, son sayfanın isim ve unvan açılarak imzalanması gerekir.

İtham edilenlere haklarındaki iddialar, madde madde sorularak cevaplandırması istenilmeli, ifade veren kişiye müdahale edilmemeli, söyleyeceklerinin tamamını belirtmesine imkân verilmeli, yazacağını veya söyleyeceğini tamamladıktan sonra cevaplandırılması istenilen hususlardan eksik kalan varsa hatırlatılmalı, **başka bir diyeceğinin bulunup bulunmadığı mutlaka sorulmalı** ve bu husus soru-cevap olarak tutanağa geçirildikten sonra ifadesi imzalatılmalıdır.

Şikâyetçi veya itham edilen kişinin gösterdiği tanıkların çok fazla olması ve tamamının dinlenememesi halinde bu durumun nedeni, düzenlenecek raporda açıklanmalıdır.

Ortaya çıkabilecek yeni durumlarda, daha önce dinlenilmiş bulunan tanığın ifadesine tekrar başvurulmalı, gerektiğinde itham edilenin de yeniden ifadesi alınmalıdır.

Şikâyetçi, tanık ve haklarında ithamda bulunulanlarla iddia konularında sınırlı olmak kaydıyla önce sözlü olarak görüşülmeli daha sonra ifadelerinin alınmasına geçilmelidir.

Sonuç Çıkarma ;

Soruşturmalarda, sağlıklı ve tutarlı bir sonuca ulaşabilmek en önemli hususlardandır. Bu cümleden olmak üzere, soruşturma konusu fiil ve durumların yasal unsurlarının açık ve ayrıntılı bir şekilde belirlenmesi; sanığın lehindeki ve aleyhindeki bütün kanıtların toplanması, gösterilmesi ve değerlendirilmesi; sonucu etkilemeyecek gereksiz ayrıntı ve açıklamalara girilerek kusurun, esas kanıt ve bulguların İkinci plana düşürülmemesi; raporun bütün soruşturma konularını kapsayacak şekilde doğru ve eksiksiz olması, konulara duygu, etki ve isabetsiz yorumlardan uzak bir yaklaşımla eğililmesi; sebep ve sonuçların açıkça belirtilmesi; raporun bölümleri arasında herhangi bir çelişkiye meydan verilmemek suretiyle gerekli dengenin sağlanması ve böylece sağlıklı bir sonuca ulaşılması gereklidir.

Sonuç ve öneriler; Önceki bölümle uyumlu olmak kaydıyla, ileri sürülen iddialarla ilgili olarak kusur niteliğinde bir eylemin olup olmadığı, şayet sübuta eren kusurlu bir davranış söz konusu ise bunun hangi mevzuatın hangi maddesine aykırı bulunduğu, özel veya genel kanunun hangi maddesi kapsamına girdiği belirtilmeli, kesinlik kazanmayan iddialar da açıklanmalıdır.

Aynı kişi ile ilgili birden fazla kusurun kesinleşmesi hâlinde her kusurun karşılığı olan ceza ve ilgili maddesi belirtilmek suretiyle, **tevhidden**

bunlardan en ağırı ile cezalandırılması teklif edilmeli, idarî ve malî tekliflerin gerekmesi durumunda, bu önerilere dayanak olacak esaslar belirtilmelidir.

İstifa, emeklilik gibi nedenlerle Devlet memurluğundan ayrılan kişilere, memur iken işledikleri kusurlar nedeniyle disiplin cezası verilmesi gerektiği yargı içtihatları gereği olduğundan, istifa ederek veya emeklilik suretiyle ayrılmış olanlar hakkında da sübuta eren fiillerinden dolayı teklif getirilmelidir.

Bu bölümde teklif getirilirken ilgili yasalarda yer alan terimlerin aynen kullanılmasına özen gösterilmeli, 657 sayılı Yasa ile özel kanunlardaki terimler karışıklığa yol açacak şekilde kullanılmamalıdır. Sonuç ve Öneriler bölümünde aşağıdaki başlıklar bulunur.

A) İdarî Yönden;

Kesinlik kazanan eylemin boyutu, görevin yürütülmesinde kamu yararı ve zararı, kurumun gelişmesine tesir edebilecek etkiler, kişisel durumlar, ilgilinin bu görevinde kalmasındaki sakıncalar dikkatle değerlendirilmeli, görevinde kalmasında sakınca bulunduğu sonucuna ulaşılmışsa, nedenleri belirtilerek idareye ışık tutulmalı, bu işlemlerle ilgili olarak Danıştay 5. Dairesinin E.:1988/1262-K.:1988/1785 sayılı kararı ile aynı Dairenin E. 1986/714, K. 1987/129 nolu kararında yer alan, **"aynı görevde uzun yıllar çalıştığı ve bu nedenle yıprandığı gerekçe gösterilerek bir memurun görevden alınması mevzuata ve idare hukuku ilkelerine aykırı bulunduğu cihetle"** şeklindeki açıklaması göz önünde bulundurulmalıdır.

Bu bölümde, idarî yönden herhangi bir öneri getirilmeyecek olsa bile, "**İdarî Yönden**" başlığı açılarak "**işlem tayinine gerek bulunmadığı**" nın belirtilmesi yerinde olacaktır.

B) Malî yönden;

Herhangi bir kesinti veya mali sorumluluk teklifinde, kısaca nedeni mali sorumluluğun miktarı ve tahsilat yeri açıklanmalıdır. Birlikte mali sorumluluk tekliflerde, kişilere isabet eden miktarlar belirtilmeli; bu hususta yapılacak tespit ve tekliflerde, 13.8.1983 tarih ve 18134 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan, "Devlete ve Kişilere, Memurlarca Verilen Zararların Nev'i, Miktarının Tespiti, Takibi, Yapılacak Diğer İşlemler Hakkındaki Yönetmelik" hükümleri çerçevesinde hareket edilmelidir.

C) Disiplin Yönünden ;

Eylemin 657 sayılı Kanununu 125. Maddesi kapsamında disiplin suçu oluşturup oluşturmadığı belirlenerek dayandığı madde belirtilir.

D) Cezai Yönden ;

Eylemin Türk Ceza Kanununa göre bir suç oluşturup oluşturmadığı belirlenir.

Soruşturmacı, inceleme ve soruşturma sonucuna göre, ulaştığı kanaati açıklamak ve tekliflerini bildirmekle görevli olduğundan bu tekliflerini yaparken; "**...ile cezalandırılmasının isabetli olacağı,**" veya "**herhangi bir işlem yapılmasına gerek bulunmadığı şeklinde**" kanaatine ulaştığını belirten ifadelerle raporun sonunu bağlamalıdır.

Raporların bu bölümünde, kesin tekliflerde bulunmak yerine, "**takdir Makama aittir**" şeklinde bir ifadeye yer vermek doğru değildir. Getirilen tekliflerin uygulanıp uygulanmaması hususu zaten Makamın takdirinde bulunmaktadır.

Soruşturma Raporunun İlgili Makama Sunulması

İdari soruşturma raporları, birisi belgeli olmak üzere asgari iki nüsha olarak düzenlenmeli ve soruşturmanın tamamlanmasından sonra, soruşturma yapılması konusunda görevlendirme emrini veren makama hitaben yazılacak bir yazı ile emrin tarih ve sayısı da belirtilerek teslim edilmelidir.

Soruşturmanın bitirilmesinden sonra mümkün olan en kısa sürede raporun düzenlenmemesi halinde bazı hususlar unutulabilecek, bunun doğal bir sonucu olarak rapor yazılırken güçlükler ve tereddütler doğacak, hatta zaman zaman noksanlık ve yanlışlıklar meydana gelebilecektir. Diğer taraftan, bir olayın soruşturulmasının kısa zamanda neticeye ulaştırılması, eğitim-yönetim gerekleri açısından da faydalı sonuçlar doğuracaktır.

İşlemlerin ivedilikle tamamlamayarak bir kurumdaki kusurluların cezalandırılmaması, kusur ve sorunların düzeltilmemesi, yerleri değiştirilmesi gereken personelin uzun süre aynı görevde bırakılması sonucu yeni olumsuzlukların ortaya çıkması, başka kusur ve sorunların doğmasına yol açabilecektir. Böyle bir durum, teftiş sisteminin etkinliğine gölge düşmesi ve duyulan güvenin sarsılmasına neden olacaktır. Bundan dolayı hak ve adaletin gecikmeden tecellisi, diğer kamu çalışanlarına emsal teşkil etmesi bakımından soruşturma işleminin en kısa sürede tamamlanıp raporunun düzenlenmesi son derece önemlidir.

Disiplin soruşturmalarının her aşamasında gizliliğe gerekli özen gösterilmelidir.

Belgelerin Tasnifi;

İdarî soruşturmalarda, görevlendirme kapsamında bulunan tüm iddialarla ilgili olarak, gereken inceleme ve soruşturmanın tamamlandığına, iddiaların doğruluğunu ya da yanlışlığını ortaya koyabilecek tüm belge ve kanıtların toplandığına kanaat getirilmesi üzerine soruşturma ile ilgili belgeler tasniflenerek bir dosya düzenlenir. Belgeler, görevlendirme ve soruşturma emirleri ile varsa ekleri, şikâyetçi veya muhbire ait ifade, tanıkların ifadeleri, toplanan ve değerlendirilen evrak ve döküman veya bunların onaylı örnekleri şeklinde sıralandıktan sonra, dizi pusulasındaki sıra numaraları doğrultusunda numaralandırılarak sağ üst köşeleri mühürlenip paraflanmalıdır.

Ön Rapor ve Düzenlenmesini Gerektiren Haller

Soruşturmanın uzaması, bazı idarî tedbirlerin ivedilikle alınmasına ihtiyaç duyulması ve idareye bilgi verilmesinin gerekmesi durumunda düzenlenen raporlara "**ön rapor**" denilir. Ancak bu raporlar, 4483 sayılı Kanun kapsamında düzenlenen ön inceleme raporu ile karıştırılmamalıdır.

Bu raporlar çoğu kez, soruşturma raporlarında kullanılan ana bölüm başlıklarına yer verilmeksizin düzenlenmektedir.

Bu raporda, asıl raporun bilahare gönderileceği, daha sonra gönderilen raporun idarî teklif bölümünde de ön rapordaki idarî tekliften söz edilerek, bu teklifin sürüp

sürmeyeceği ve yeni bir öneri varsa bu durum, ön raporla ilgi kurularak belirtilmelidir.

Ön rapor, taşradan faks ile makama sunulabileceği gibi taahhütlü olarak da gönderilebilir.

İnceleme Raporu :

Soruşturma emri verme yetkisine sahip bulunan makamın, "**konunun incelenmesi**" şeklinde verdiği emir üzerine gerekli inceleme yapılarak belgeler toplanır, gerektiğinde ilgililerin ifadelerine başvurulur, belirlenen durum ve sonuç emri veren makama sunulur.

Şayet emir, "**konunun incelenmesi ve gerektiğinde soruşturulması**" şeklinde verilmişse, bu takdirde soruşturmacı tarafından gerekli inceleme ile belgeler toplanır, gerektiğinde ilgililerin ifadelerine başvurulur, veriler değerlendirilir, yapılan incelemelerden çıkan sonucun, ileri sürülen iddianın gerçek olmadığı yönünde olması halinde, soruşturmaya geçilmeyerek bir inceleme raporu düzenlenmesi ile yetinilir. İnceleme raporlarında da genellikle soruşturma raporlarında söz konusu olan bölümlere yer verilir ve sonuçta elde edilen bulgular değerlendirilerek iddiaların kesinlik kazanmadığı ifadelendirilir.

İleri sürülen hiçbir iddianın sübuta ulaşmaması halinde, itham edilen kişi ya da kişilerin ifadelerinin alınmaması daha uygundur.

İnceleme raporlarında da rapor kapağı ve eklerin listesinin bulunması gerekir.

3- DİSİPLİN AMİR VE KURULLARI:

a) Disiplin Cezası Vermeye Yetkili Amir ve Kurullar.

657 sayılı Kanununun 126 ncı maddesi;
Uyarma, kınama, aylıktan kesme cezaları **disiplin amirleri**,

Kademe ilerlemesinin durdurulması cezası, memurun bağlı olduğu kurumdaki **disiplin kurulu** kararı alındıktan sonra **atamaya yetkili amirler** ile **il disiplin kurulu** kararına dayanan hallerde **valiler**,

Devlet memurluğundan çıkarma cezası, disiplin amirlerinin bu yöndeki isteği üzerine memurun bağlı bulunduğu kurumun **yüksek disiplin kurulu**,
Kararıyla verilmektedir.

Disiplin kurulu ve yüksek disiplin kurulları, ayrı bir ceza tayinine yetkili değildir. Soruşturması yapılan ve önerilen cezayı ya kabul eder veya red ederler. Red edilmesi halinde, atamaya yetkili amirler tarafından 15 gün içinde başka bir disiplin cezasını vermekte serbesttirler.

657 sayılı Kanununun 134 üncü maddesi uyarınca, 1982 yılında **“Disiplin Kurulları ve Disiplin Amirleri Hakkında Yönetmelik”** yayınlanmış ve bu yönetmelikle disiplin amirlerinin belirlenmesinde uyulacak genel esaslar, disiplin amirlerinin yetki ve sorumlulukları, disiplin kurullarının kuruluşu, üyeleri, çalışma esasları, yetkileri ve karar yöntemleri belirlenmiştir.

b) Disiplin Amir ve Yetkileri.

“Disiplin Amirleri”, kamu hizmetlerinin gereği gibi yürütülmesini sağlamak amacı ile kanunların, tüzüklerin ve yönetmeliklerin Devlet Memuru olarak emrettiği görevleri yurt içinde veya dışında yerine getirmeyenlere, uyulmasını zorunlu kıldığı hususları

yapmayanlara, yasakladığı işleri yapanlara durumun niteliğine ve ağırlık derecesine göre, 657 sayılı Kanunda yazılı disiplin cezalarından yetkisi dahilinde bulunanları vermeye yetkili amirlerdir.

Diğer bir ifade ile disiplin amirleri, disiplin ile ilgili mevzuatı uygulamak, disiplin soruşturması açmak, disiplin soruşturması yapmak veya soruşturmacı görevlendirmek ve disiplin cezası vermek yetkisi tanınan sıralı amirlerdir.

657 sayılı Kanunun 124. maddesinde, kuruluşun özelliğine göre Devlet Personel Başkanlığı görüşüne dayanarak, disiplin amirlerinin her kurum tarafından özel yönetmeliklerle belirleneceği hüküm altına alınmıştır. **“Disiplin Kurulları ve Disiplin Amirleri Hakkında Yönetmelik”** ise, kurumlar ile disiplin amirleri ve kurulları için genel esasları belirlemekle yetinmiştir.

Buna göre;

Başbakan ve bakanların; başında buldukları başbakanlık ve bakanlık teşkilatındaki her derecedeki tüm amir ve memurların disiplin amirleri olduğu, Başbakanlık ve bakanlıkların bağlı kuruluşlarında, ilgilerine göre müsteşar, başkan, genel müdür, genel sekreter, İllerde valiler, ilçelerde kaymakamlar, Bölge kuruluşlarında bölge müdürleri, Belediyelerde belediye başkanları, En üst disiplin amirleri olarak belirleneceği hükme bağlanmıştır.

En üst disiplin amirleri haiz oldukları yetkileri, her derecedeki memur hakkında doğrudan kullanabileceklerdir.

Daha alt seviyedeki disiplin amirlerinin sıralaması ise, bu esasa göre düzenlenecektir.

Söz konusu yönetmelik uyarınca, en üst disiplin amirlerinin haiz oldukları yetkileri her derecede memur için kullanabilecekleri hükme bağlanmıştır.

Disiplin amirlerinin yetkileri, 657 sayılı Kanun ve anılan yönetmelikle belirlenmiştir.

Buna göre;

Disiplin soruşturması açmak ya da açtırmak,
Disiplin soruşturması yapmak ya da yaptırmak,
Uyarma, kınama, aylıktan kesme cezası vermek,
Atamaya yetkili amir olarak,

Kademe ilerlemesinin durdurulması cezasını, memurun bağlı olduğu kurumdaki disiplin kurulu kararı alındıktan sonra vermek,

Disiplin Kurulu tarafından red edilen kademe ilerlemesinin durdurulması cezası yerine 15 gün içinde başka bir disiplin cezası vermek ya da vermemek,
Yüksek Disiplin Kurulu tarafından red edilen Devlet memurluğundan çıkarılması cezası yerine 15 gün içinde başka bir disiplin cezası vermek veya vermemek,

Üst disiplin amiri olarak uyarma ve kınama cezalarına karşı yapılan itirazları inceleyerek cezayı kaldırmak, hafifletmek veya itirazı red etmek,
Yetkilerine sahiptirler.

Disiplin amirlerinin sorumlulukları da bulunmaktadır.

Kurumda disiplinin tesis edilmesi genel sorumluluğunun yanında, bazı özel sorumlulukları da söz konusudur. Öncelikle bir disiplin cezası gerektiren fiilin işlendiğini öğrendiğinde zamanaşımı süresini

geçirmeden soruşturma açmak, soruşturmanın tamamlanmasından sonra 15 gün içinde ceza vermek, üst disiplin amiri olarak uyarma ve kınama cezalarına yapılan itirazları ise 30 gün içinde inceleyerek karara bağlamakla yükümlüdürler.

Disiplin amirlerine verilen görev ve sorumluluklar yanında, bazı *takdir hakları* da tanınmıştır.

Birincisi, kanunun disiplin suçu saydığı eylemler yanında “disiplin cezasının verilmesini gerektiren fiil ve hallere nitelik ve ağırlıkları itibarıyla benzer eylemlerde bulunanlara da aynı neviden disiplin cezaları verilir” yönündeki hükmün sağladığı takdir hakkı,

İkincisi, disiplin kurullarının ayrı bir ceza tayin edemeyecekleri, önerilen cezayı ya kabul veya red edecekleri kuralı nedeniyle, red edilmesi halinde atamaya yetkili amirlerin 15 gün içinde başka bir ceza vermekte serbest oldukları hakkı,

Takdir haklarıdır.

c- Atamaya Yetkili Amirler ve Yetkileri.

“**Atamaya yetkili amir**”, atama usul ve esaslarını belirleyen mevzuat hükümleriyle atama yetkisi tanınan, müşterek kararla veya Bakanlar Kurulu Kararı ile atanan memurlar için öneride bulunan makam olarak tanımlanmaktadır.

Atamaya yetkili amirler, her kurumun teşkilat kanunlarıyla belirlenmiştir.

DSİ Genel Müdürlüğü'nde atamaya yetkili Amir Genel Müdüdür.

5442 sayılı Kanunun 7 ve 8 inci maddelerinde;

Valilerin görüşü alınarak bakanlıkların ve tüzel kişiliğe haiz genel müdürlüklerin kendi teşkilat kanunlarına göre illere atanan ya da bakanlıklar ve tüzel kişiliğe haiz genel müdürlükler tarafından doğrudan doğruya illere atanan ya da merkez teşkilatında görev yapan memurlar için Bakan,

İl merkez teşkilatına bağlı ve il idare şube başkanının teklifi üzerine atanan memurlar için vali,

İlçe şube başkanlarının teklifi üzerine atanan memurları için kaymakam,
Atamaya yetkili amirlerdir.

Disiplin amiri olarak **atamaya yetkili amirler**, 657 sayılı Kanununun 126 ncı maddesine göre, iki konuda yetkili kılınmıştır.

Kademe ilerlemesinin durdurulması cezası, memurun bağlı olduğu kurumdaki disiplin kurulunun kararı alındıktan sonra atamaya yetkili amirleri tarafından verilecektir.

Kademe ilerlemesinin durdurulması ve Devlet memurluğundan çıkarma cezasının disiplin ya da yüksek disiplin kurulunca red edilmesi halinde atamaya yetkili amirler 15 gün içinde başka bir disiplin cezası vermekte serbesttirler.

Atamaya yetkili amirler, kademe ilerlemesinin durdurulması cezası vermeden önce, memurun bağlı olduğu kurumun disiplin kurulu kararını almak zorundadırlar. Başbakanlık ve bakanlık ile bağlı kuruluş merkezinde merkez disiplin kurulunun ve illerde il disiplin kurulunun görüşü alınır.

d) Disiplin Kurulları.

“Disiplin Kurulları ve Disiplin Amirleri Hakkında Yönetmelik” hükümlerine göre;

Disiplin ve soruşturma işlerinde kanunlarla verilen görevleri yapmak üzere kurum merkezlerinde ve büyükşehir belediyelerinde birer **“yüksek disiplin kurulu”**,

Kurum merkezlerinde **“merkez disiplin kurulu”**,

Bölge esasına göre çalışan kuruluşların bölge merkezlerinde **“bölge disiplin kurulu”**, oluşturulur.

e) Kurulların Oluşumu.

Başbakanlık ile bakanlıkların ve bunlara bağlı Müsteşarlık, Genel Müdürlük ve Başkanlıkların Kurum Merkezindeki Disiplin Kurulları ve Yüksek Disiplin Kurullarının başkan ve üyeleri, Başbakanlık ve bakanlıklarda müsteşarlar, bunlara bağlı kurumlarda ise kurumların başında bulunan en üst idare amirlerinin teklifi ve ilgili Bakanın onayı ile görevlendirilirler.

Bu kurullarda, bir başkan ve dört üye bulunur.

Yüksek Disiplin Kurulu Başkanlıklarına müsteşarlar veya müsteşar yardımcıları, üyeliklerine ise ana hizmet birimleri ile hukuk, personel, teftiş ve tetkik birimlerinin başında bulunanlar atanırlar.

Merkez Disiplin Kurulu Başkanlıklarına müsteşar yardımcısı, üyeliklerine ana hizmet birimleri ile hukuk, personel, teftiş veya tetkik hizmetlerini yürüten birimlerin başında bulunanların yardımcıları atanırlar.

2005 yılında yapılan değişiklikle hakkında disiplin soruşturması yürütülen Devlet memurunun üyesi olduğu sendikanın temsilcisi de merkez disiplin ve yüksek disiplin kurullarında yer alırlar.

Taşra kuruluşları açısından disiplin kurullarının oluşumunda farklı düzenleme yapılması yoluna gidilmiştir.

DSİ Bölge Müdürlüklerinde oluşturulan, **Bölge Disiplin Kurulu**, bölge müdür yardımcısının başkanlığında sosyal ve idari hizmetleri yürütmekle görevli amir, personel veya ünite amiri veya benzer hizmetleri yürütmekle görevli amirden, oluşur.

Haklarında aylıktan kesme veya daha ağır disiplin cezası uygulanmış olanlar, disiplin kurullarda görevlendirilemezler.

Kurulların başkan ve üyeleri kendilerine, eşlerine, ikinci dereceye kadar (bu derece dahil) kan ve sıhri hısımlarına, disiplin cezası verilmesini teklif ettikleri, disiplin soruşturmasını yaptıkları veya atanmasına yetkili oldukları memurlara ait işlerle ilgili kurul toplantılarına katılamazlar.

Kurulların başkan ve üyelerinin görev süresi 2 yıldır. Süresi dolanlar yeniden aynı süre ile görevlendirilebilirler.

Usulüne göre kurulmayan kurulların verdiği kararlar şekil yönünden idari yargıda bozulurlar.

Yeterli üye ile toplanılmadan alınan kararlar da idari yargıda iptal edilirler.

f) Disiplin Kurulların Görev Alanları.

“Yüksek Disiplin Kurulları”;

Başbakanlık ve Bakanlıklar ile bunların bağlı kuruluşlarında görevli memurların merkez ve taşra teşkilatında görevli memurların Devlet memurluğundan çıkarma cezaları, bağlı buldukları kurumların Yüksek Disiplin Kurullarınca verilir.

“Merkez Disiplin Kurulları;

Başbakanlık ve Bakanlıklar ile bunların bağlı kuruluşlarının merkez teşkilatında görevli memurların kademe ilerlemesinin durdurulması cezası ile ilgili işleri memurların bağlı oldukları kurumların merkez disiplin kurullarınca karara bağlanır.

g) Disiplin Kurullarının Yetkileri.

Disiplin amirlerinin verdiği **uyarma** ve **kınama** cezasına karşı itirazlar, varsa üst disiplin amirine, yoksa disiplin kuruluna yapılacaktır.

Başbakan, Bakanlar ve en üst disiplin amirlerince doğrudan verilen **uyarma** ve **kınama** cezalarına karşı ilgili memurlarca yapılan itirazlar, cezayı veren amirin esas görev yerindeki Disiplin Kurulunca karara bağlanır. Başbakanlık ve bakanlıklar ile bağlı kuruluşlarının il ya da ilçelerde görevli memurlarından Bakanlar Kurulu kararı ya da müşterek kararname ile atananlar hakkında kademe ilerlemesinin durdurulması cezası bağlı oldukları kurumun **merkez disiplin kurulu, tarafından verilecektir.**

Disiplin kurulu tarafından kademe ilerlemesinin durdurulması cezası kabul ya da red anlamında ceza tayinine yer olmadığı kararı verilebileceği gibi disiplin soruşturması dosyasının eksik bulunması halinde soruşturmanın genişletilmesi kararı ya da çeşitli nedenlerle soruşturmanın bir müfettiş tarafında yapılması kararı verilebilecek ya da kurul yetkisi dışında kalan bir ceza önerilmiş ise görevsizlik kararı verilebilecektir.

Özel kanunların disiplin cezası vermeye yetkili kurullarla ilgili hükümleri saklıdır.

Yüksek Disiplin Kurulları kendisine intikal eden dosyalarla ilgili olarak evrakları incelemeye, ilgili kuruluşlardan bilgi almaya, tanık ve bilirkişi dinlemeye, keşif yapmaya veya yaptırmaya yetkilerine haiz olarak memurluktan çıkarma cezalarına ilişkin olarak dosyanın kurula tevdiinden itibaren 6 ay içinde karar vermek durumundadır.

Disiplin kurullarında, üyeler çekimser kalamazlar, eşitlik halinde başkan oyu geçerlidir, karşı oyların gerekçesi yazılır.

Toplantı sonrası 7 gün içinde kararın yazılması ve imzalanması gerekir ve alınan kararların 15 gün içinde tebliğ edilmesi zorunludur.

h) Karar Verme Süreleri ve Tebliği.

Disiplin Amirleri, uyarma, kınama, aylıktan kesme cezalarını soruşturmanın tamamlanmasından itibaren 15 gün içinde,

Disiplin Kurulları, kademe ilerlemesinin durdurulması cezasına ilişkin dosyayı aldıkları veya uyarma ve kınama cezalarına karşı yapılan itirazları 30 gün içinde,

Yüksek Disiplin Kurulları, Devlet memurluğundan çıkarma cezasına ilişkin kararını dosyayı aldıkları tarihten itibaren 6 ay içinde,

Karara bağlamak zorundadır.

Disiplin amirleri, önerilen cezayı aynen uygulamak durumunda değildir.

Yetkisiz verilen cezalar, idari yargıda iptal edilirler.

Alt disiplin kurulu kararına itirazı inceleyen yüksek disiplin kurulu, itirazla bağlıdır ve cezayı arttıramaz.

Disiplin cezasını gerektiren fiil ve hallerin işlendiği tarihten itibaren nihayet **2 yıl** içinde disiplin cezası

verilmediği takdirde, ceza verme yetkisi zamanaşımına uğrayacaktır.

Kurul kararlarına bağlı disiplin cezalarında, raportörün açıklamaları dinlendikten sonra konunun görüşülmesine geçileceği, konunun aydınlandığı ve görüşmelerin yeterliliği sonucuna varılması halinde oylama yapılacağı hükme bağlanmıştır.

Kurullar oy çokluğu ve açık oyla karar verirler. Başkan oyunu en son kullanır. Oyların eşitliği halinde başkanın bulunduğu tarafın oyu üstün sayılır. Karar Başkan tarafından açıklanır. Karar özeti üyeler tarafından imzalanan bir tutanakla tespit edilir.

Kararlar, karar tarihini izleyen 7 gün içinde, gerekçeli olarak ve oybirliği veya oy çokluğu ile alındığı da belli edilmek suretiyle raportörler tarafından yazılır, Başkan ve üyelerce imzalanır. Karşı oy kullananların görüşlerine kararda yer verilir.

Disiplin amirlerince verilen disiplin cezaları; bu amirler; kademe ilerlemesinin durdurulması cezası atamaya yetkili amirler ve Devlet memuriyetinden çıkarma cezasına ilişkin Yüksek Disiplin Kurulu kararı, kurul başkanı tarafından en geç kararların verildiği tarihi izleyen 15 gün içinde ilgililere tebliğ olunur.

4- DİSİPİLİN CEZALARINI AğIRLAşTIRAN VE HAFİFLETEN NEDENLER

a) Disiplin Cezalarını Ağırlaştıran Nedenler.

657 sayılı Kanunun 125 inci maddesinde, tekerrür halinden bahsedilmektedir.

Tekerrür,

Gerek ceza gerekse idare hukuku içinde yer alan disiplin hukukun temel anlayışlarından birisi de, suç ve ceza arasında adil bir dengenin bulunmasıdır. Bu amaçla hangi suçlarda, hangi disiplin cezalarının uygulanabileceği tek tek sayılmıştır. Bu anlayışın bir istisnası olarak bazı şartların oluşması halinde kamu görevlisine, eyleminin karşılığı olan disiplin cezasının bir üstünün uygulanması hali bulunmaktadır.

Kanunun 125. maddesine göre;

Disiplin cezasının verilmesine sebep olmuş bir fiil ve halin, disiplin cezasının sicilden silinmesine ilişkin belirlenen süre içinde **ilk tekrarı** halinde, bir derece ağır disiplin cezası uygulanmaktadır.

Aynı derecede cezayı gerektiren fakat ayrı fiil veya haller nedeniyle verilen disiplin cezaların da ise, **üçüncü uygulanmada** bir derece ağır ceza verilmektedir.

Kanunun 125 inci maddesine göre;

Öğrenim durumu itibarıyla yükselebilecekleri **derecenin son kademesinde** bulunan memurlara, kademe ilerlemesinin durdurulması cezasının verilmesini gerektiren hallerde, brüt aylıklarının 1/4- 1/2'si oranında kesinti yapılmakta ve aynı cezayı gerektiren **yeni bir eylemi** halinde Devlet memurluğundan çıkarma cezası verilmektedir.

Dolayısıyla tekerrür konusunda, özel, genel ve kadro derecesinin son kademesinde olanlara yönelik olmak üzere tanımlanmaktadır.

Özel tekerrür, daha önce bir eylemi nedeniyle disiplin cezası alan ve bu cezası kesinleşen memur, hakkında cezasının sicilden silinmesi için geçecek süre içinde aynı eylemi tekrarlaması halinde bir üst disiplin cezası

uygulanması durumudur. Yani özel tekerrürde, aynı fiilin bir kez daha tekrarlanması durumu vardır.

Genel tekerrür, aynı derecede bir disiplin cezasını gerektiren farklı ayrı eylemlerin söz konusu olması halinde üçüncü eylemde, disiplin cezasında bir üst cezanın uygulanması durumudur. Örneğin daha önce kınama cezası almış olan bir memurun, daha sonra yine kınama cezası uygulanmasını gerektiren bir başka eylemi üzerine tekrar kınama cezası almış ise, yine kınama cezasını gerektiren bir başka eylemi söz konusu olduğunda artık bir üst ceza olan aylıktan kesme cezasının uygulanacaktır.

Kadro derecesinin son kademesinde olanların kademe ilerlemesinin durdurulması cezalarında tekerrürü, farklı bir durumu düzenlemiştir. Her memur ve öğrenim durumuna göre gelebileceği derece ve kademe bellidir. Gelebileceği derecenin son kademesinde bulunan memurlar hakkında dolayısıyla kademe ilerlemesinin durdurulması cezası uygulanmamaktadır. Bu cezayı gerektiren bir eylemin söz konusu olması halinde brüt aylıklarının 1/4- 1/2 kesilmesi cezası uygulanmakta ve aynı cezayı gerektiren başka bir eyleminin olması durumunda ise devlet memurluğundan çıkarma cezası uygulanmaktadır.

657 sayılı Kanununun 133 üncü maddesine göre;

Uyarma ve kınama cezaları 5 yıl,

Aylıktan kesme ve kademe ilerlemesinin durdurulması cezaları ise 10 yıl sonunda başvuru yapılması halinde sicilden silinebilmektedir. Ancak Disiplin Affı Kanunları ise, söz konusu süreler dolmadan cezaların sicilden silinmesini sağlamaktadır. İşte bu süreler içinde tekerrür halinde bir üst ceza uygulanmaktadır.

Bir üst ceza, kanunda sayılan disiplin cezalarının sıralamasındaki üst anlamına gelmektedir. Örneğin uyarmanın üst cezası kınama, kınamanın üst cezası aylıktan kesme cezasıdır. Keza bir eylemi nedeniyle 1 yıl kademe ilerlemesinin durdurulması cezası almış bir memurun bu cezanın sicilden silinebilmesi için geçmesi gereken 10 yıl içinde aynı eylemi tekrarlaması halinde 2 yıl kademe ilerlemesinin durdurulması cezası değil kademe ilerlemesi cezasının bir üstü olan Devlet memurluğundan çıkarma cezasının uygulanması gerekmektedir.

b) Disiplin Cezalarını Hafifleten Nedenler.

657 sayılı Kanununun 125. maddesinde, “geçmiş hizmetlerinde çalışmaları olumlu olan ve ödül veya başarı belgesi alan memurlara” verilecek disiplin cezalarında, bir derece hafif cezanın uygulanabileceği hüküm altına alınmıştır.

Örneğin 4 gün mazeretsiz olarak göreve gelmeyen bir memurun eylemi kademe ilerlemesinin durdurulması cezasını gerektirmektedir. Ancak geçmiş hizmetlerinde başarılı olması ve başarı belgesi veya ödül almış olması hallerinde, bir derece hafif olan aylıktan kesme cezası uygulanabilecektir.

Burada yetkili amirlere bir takdir hakkı tanınmış olmakla birlikte, şayet alt ceza uygulanmamış ise gerekçesinin belirtilmesi gerekmektedir. Nitekim Danıştay 1991 tarihli içtihatında, gerekçenin açıklanması gerektiğini belirtmiştir. Disiplin amirlerince gerekçesi yazılarak alt cezanın uygulanmadığı hallerde, öne sürdükleri gerekçenin kabul edilebilir nitelikte olup olmadığına bakılmaktadır.

Bilindiği gibi uyarma cezasının bir altı bulunmamaktadır. Ancak kınama cezasının bir altı uyarma, aylıktan kesme cezasının bir altı kınama, kademe ilerlemesinin durdurulması cezasının bir altı aylıktan kesme ve Devlet memurluğundan çıkarma cezasının bir altı ulaşabileceği derecenin son kademesinde olanlar için aylıktan kesme ve diğerleri için kademe ilerlemesinin durdurulması cezasıdır.

5- DİSİPLİN CEZASININ DÜŞMESİ

Bir disiplin cezası;

Soruşturmanın tamamlanması veya verilen cezanın tebliğ edilmesinden önce memurun ölmesi,

Soruşturmanın tamamlanması veya verilen cezanın tebliğ edilmesinden önce mevzuatta, memur lehine bir düzenleme yapılması,

Disiplin affı kanunu çıkarılması,

Zamanaşımının oluşması,

Hallerinde düşmektedir.

Burada üzerinde durulması gereken **“zamanaşımı”** konusudur.

657 sayılı Kanunda, iki ayrı zamanaşımı sistemi benimsenmiştir.

Birincisi, disiplin soruşturması açma zamanaşımıdır. Uyarma, kınama, aylıktan kesme ve kademe ilerlemesinin durdurulması cezalarında, bu cezayı gerektiren fiilin işlendiğinin öğrenilmesinden itibaren 1 ay, Devlet memurluğundan çıkarma cezasında, bu cezayı gerektiren fiilin işlendiğinin öğrenilmesinden itibaren 6 ay içinde disiplin soruşturmasına başlanılmadığı takdirde bir daha disiplin soruşturma açılmaz.

Bu süre yetkili amirin bizzat öğrenmesi ile başlar.

İkincisi, karar vermede zamanaşımıdır. Herhangi bir disiplin cezasını gerektiren fiilin işlendiği tarihten itibaren 2 yıl içinde disiplin cezası verilmediği takdirde ceza verme yetkisi zamanaşımına uğrar.

Zamanaşımı süresi geçirmeden verilmiş bir disiplin cezasının idari yargı tarafından aynı konuda yeniden işlem tesisini gerektirecek şekilde iptali halinde, herhangi bir şekilde soruşturma açma veya ceza verme zaman aşımı süresi işletilemez. Zira zamanaşımı süresi, cezanın tebliği ile bitmiştir.

Soruşturma açma zamanaşımına uğradıktan sonra açılan soruşturma ve takiben verilen ve sonucunda verilen disiplin cezası hukuka aykırıdır.

6- DİSİPLİN CEZALARINA İTİRAZ

Disiplin kararları yargı denetimine tabidir.

657 sayılı Kanunun 135 inci maddesinde de;

Disiplin amirlerince verilen uyarma, kınama ve aylıktan kesme cezalarına karşı varsa disiplin kuruluna, Kademe ilerlemesinin durdurulması halinde yüksek disiplin kuruluna itiraz edilebilir, hükümleri bulunmaktadır.

İtirazların kararın suresi ilgili tebliğ tarihinden itibaren yedi gündür. Süresi içinde itiraz edilmeyen disiplin cezaları kesinleşir.

İtiraz mercileri itiraz dilekçesi ile karar ve eklerinin kendilerine intikalinden itibaren 30 gün içinde kararlarını vermek zorundadır .

İdari yargıda, ilgili memur tarafından kararın kendisine tebliğinden itibaren İdari Yargılama Usulü Kanununun 7. maddesi uyarınca 60 gün içinde disiplin cezasını veren makam ve merciiye karşı dava açılabilir.

Belirtilen süre içinde dava açılmaması hak düşürücü süre niteliğindedir. Bu süre, sadece işgünü değil, tatilleri de kapsamaktadır. Yetkili idari yargı, disiplin işleminin tesis edildiği idari merciin bulunduğu yer idare mahkemesidir. İdari yargı tarafından uygun olmayan dilekçeler red edilir, red kararının tebliğinden sonra 30 gün içinde usulüne uygun dilekçe ile başvurulmalıdır.

Disiplin cezalarına ilişkin açılacak iptal davalarında; İtirazın kabulü halinde disiplin amirleri kararı gözden geçirerek verilen cezayı hafifletebilir veya tamamen kaldırılabilir. Disiplin cezalarına karşı idari yargıya başvurulabilir.

Başvurular ;

Yetki (yer, zaman, kişi, konu),

Şekil (işlemin hukuka uygun şekilde tesis edilmesi),

Sebeup (işleme neden olan olayın araştırılması),

Konu (doğuracağı sonuç),

Amaç (kamu yararı),

Açılardan incelenerek karara bağlanır.

İdari yargı mercilerince verilen kararlar, idarece uygulanırlar.

Devlet memurluğundan çıkarma cezasına karşı idari yargıya başvurulması halinde, ceza uygulaması bekletilmez ve memura tebliği ile uygulamaya koyulur.

7-DİSİPLİN CEZALARININ UYGULANMASI

Disiplin cezaları tebliğ edildiği tarihten itibaren derhal uygulamaya konur.

Disiplin cezalarına itiraz edilmesi veya edilmemesi, kararın uygulanmasına engel teşkil etmez. Ceza tebliği edildiği tarihten itibaren hüküm ifade eder ve uygulanır. Verilen disiplin cezası, sadece ilgili memura değil, aynı zamanda sıralı sicil amirlerine ve Devlet memurluğundan çıkarma cezası ise ayrıca Devlet Personel Başkanlığına bildirilir.

Aylıktan kesme cezası, brüt aylığın 1/30-1/8 arasında kesinti yapılarak uygulanır. Memur aylığı, asıl ve ek gösterge, kıdem ve taban aylığı, zam ve tazminatlarından oluşur. Bunlardan asıl ve ek göstergeler, yılı katsayısıyla çarpılarak brüt maaş bulunur. Takip eden ilk ay maaşından ceza kesilir.

Aylıktan kesme cezası ile tecziye edilenler 5 yıl, kademe ilerlemesinin durdurulması cezası ile tecziye edilenler 10 yıl boyunca daire başkanı kadrolarına, daire başkanı kadrosunun dengi veya daha üstü kadrolara; bölge ve il teşkilatlarının en üst yönetici kadrolarına; düzenleyici ve denetleyici kurulların başkanlık ve üyeliklerine, vali ve büyükelçi kadrolarına atanamazlar.

8- DİSİPLİN CEZALARININ SİCİLDEN SİLİNMESİ

657 sayılı Kanununun 133. maddesi, disiplin cezalarının sicilden silinmesine ilişkin düzenlemeler getirmiştir.

Hakkında disiplin cezası uygulanan memur;

Uyarma ve kınama cezasının uygulanmasından itibaren 5 yıl,

Aylıktan kesme ve kademe ilerlemesinin durdurulması cezalarında ise 10 yıl sonra yetkili amire başvurarak cezasının sicilden silinmesini isteyebilir.

Memurun isteği üzerine hakkında genel bir değerlendirme yapılarak uygun bulunması halinde verilecek karara istinaden ceza sicilden silinir.

Kademe ilerlemesinin durdurulması cezasının sicilden silinmesinde, ayrıca disiplin kurulu görüşü alınmaktadır.

Bir cezanın sicilden silinebilmesi için geçmesi gereken süre içinde, memurun ayrı bir ceza almamış olması gerekmektedir. Aksi halde cezanın silinmesi değil, ceza ağırlaştırılması söz konusu olmaktadır.

Memurun söz konusu süreler sonunda disiplin cezasının silinmesi isteğinin red edilmesi halinde, bu isteğini zaman içinde tekrar yenileyebilmektedir. Ya da isteğin reddi halinde, idari yargıya başvurabilecektir.

Cezanın sicilden silinmesi, ileriye dönük bir uygulamadır. Memur, diğer şartları taşıyorsa her göreve atanabilecektir.

9- DİSİPLİN SORUŞTURMASI VE CEZA SORUŞTURMASI

657 sayılı Kanununun 131 inci maddesi, aynı olaydan dolayı memur hakkında ceza mahkemesinde kovuşturmaya başlanmış olmasının, disiplin soruşturmasını geciktirmeyeceğini, memurun ceza kanununa göre mahkum olması veya olmaması hallerinin disiplin cezasının uygulanmasına engel olmayacağını hüküm altına almıştır.

Ceza ve disiplin soruşturmaları, farklı usule tabi ve farklı sonuçları olan işlemlerdir.

Disiplin soruşturmasına başlanılması için ceza mahkemesinin kararının beklenilmesi, büyük olasılıkla disiplin soruşturulması açma veya ceza verme zamanaşımı sürelerinin geçmesine neden olabilecektir. Bu konuda duraksamaların önlenmesi için Danıştay'ın

1979 tarihinde verdiği istişari görüşünde, ceza kovuşturmasına başlanmış olmasının disiplin soruşturmasını geciktirmeyeceği, kişinin mahkum olup olmamasının disiplin cezası uygulamasına engel olmayacağı belirtilmiştir.

Memurun disiplin suçu sayılan bir eylemi hakkında, aynı zamanda ceza hukukuna göre ceza davası açılması halinde;

Ceza davasının sonucu beklenmeden disiplin soruşturmasının tamamlanması ve verilen disiplin cezasının uygulanması gerekmektedir.

Memurun ceza davası sonucunda mahkum olması halinde, verilen ve uygulanan disiplin cezası ile ilgili yapılacak başkaca bir işlem bulunmamaktadır.

Memurun ceza davası sonucunda beraat etmesi halinde ise, iki durum söz konusu olabileceği,

Birinci durumda ceza davası sonucunda verilen beraat kararının, suçun sanık memur tarafından işlenmediği veya suçun unsurlarının gerçekleşmediği gerekçesine dayanması halinde disiplin soruşturması açılmaz, açılmış ise disiplin cezası verilemez.

İkincisi, ceza davası sonucunda verilen beraat kararının, suçun sanık memur tarafından işlendiği yönünde yeterli delil bulunmadığı gerekçelerine dayanması halinde, eylem bir disiplin suçunu oluşturuyor ise disiplin soruşturması açılır, disiplin cezası verilir ve uygulanır.

10- DİSİPLİN SUÇ VE CEZASINA İLİŞKİN GENEL VE ÖZEL KANUNLAR

a) Genel Düzenleme.

Ülkemizde kamu görevlilerine yönelik disiplin hükümleri içeren genel kanun, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunudur.

Bu Kanunun 125/6. fıkrasında, “**...özel kanunların disiplin suçları ve cezalarına ilişkin hükümleri saklıdır...**” ifadesi ile disiplin hukukuna ilişkin istisnalar benimsenmiştir.

Keza Kanunun 126/4. fıkrasında, “**...özel kanunların disiplin cezası vermeye yetkili amir ve kurullarla ilgili hükümleri saklıdır...**” ifadesi de yer almaktadır.

Tüm kamu görevlilerine yönelik genel bir disiplin düzenlemesi yapılması esas olmakla birlikte, bazı kamu görevlerinin özelliği nedeniyle farklı disiplin hükümlerine yer verilmesi gerekmektedir.

Böylece özel kanunlarda, disiplin suçları ve cezaları ile disiplin cezası vermeye yetkili amir ve kurullarla ilgili hükümlerinin yürürlükte olduğu ve uygulanması gerektiği sonucu ortaya çıkmaktadır.

Özetle, disiplin cezası verilmesi gereken hallerde memurun işlediği fiilin karşılığı olarak tabi olduğu özel kanunda bir düzenleme bulunması halinde özel kanuna ve özel kanunda bir düzenleme bulunmaması halinde genel kanun olan 657 sayılı Kanuna göre işlem yapılacağı hususu göz önünde tutulmalıdır.

11- GÖREVDEN UZAKLAŞTIRMA

657 sayılı Kanununun 137-145 nci maddeleri arasında, görevden uzaklaştırma düzenlenmiştir.

“Görevden uzaklaştırma”, Devlet kamu hizmetlerinin gerektirdiği hallerde, görevi başında kalmasında sakınca görülecek Devlet memurları hakkında alınan ihtiyati bir tedbirdir.

Görevden uzaklaştırma tedbiri, disiplin soruşturmanın herhangi bir safhasında alınabilmektedir. O halde bu tedbirin uygulanabilmesi için bir soruşturma açılmış olması veya belirli bir süre içinde bir soruşturmaya başlanacak olması gerekir.

Görevden uzaklaştırma kararı;

Atamaya yetkili amirler,

Bakanlık ve genel müdürlük müfettişleri,

İllerde valiler,

İlçelerde kaymakamlar (ilçe idare şube başkanları hakkında valinin muvafakati şarttır) tarafından alınabilmektedir.

Valiler ve kaymakamlar tarafından alınan görevden uzaklaştırma tedbiri, memurun kurumuna derhal bildirilmektedir.

Yetkili amirlerin görevden uzaklaştırma kararı ile ilgili olarak bazı **sorumlulukları** bulunmaktadır. Görevinden uzaklaştırılan memurlar hakkında görevden uzaklaştırmayı izleyen 10 iş günü içinde soruşturmaya başlanması şarttır. Memuru görevden uzaklaştırdıktan sonra memur hakkında derhal soruşturmaya başlamayan, keyfi olarak veya garaz veya kini dolayısıyla bu tasarrufu yaptığı soruşturma sonunda anlaşılan amirler, hukuki, mali ve cezai sorumluluğa tabidirler.

Görevden uzaklaştırma kararı, sadece idari soruşturmaya bağlı bulunmamaktadır. Ayrıca haklarında mahkemelerce **cezai kovuşturma** yapılan Devlet memurları da aynı yetkililer tarafından görevden uzaklaştırılabilmektedir.

Görevden uzaklaştırılan memurlar veya görevi ile ilgili olsun veya olmasın herhangi bir suçtan tutuklanan veya gözaltına alınan memurlara görevlerinden uzaklaştırıldıkları süre içinde **aylıklarının 2/3'ü ödenir**. Görevinden uzaklaştırılan memurlar, mevzuatla öngörülen sosyal hak ve yardımlardan faydalanmaya devam ederler. Görevlerine iade edilmeleri halinde, aylıklarının kesilmiş olan üçte biri kendilerine ödenir.

Görevden uzaklaştırma **tedbirinin kaldırılması** halleri de kanunla düzenlenmiştir. Buna göre, disiplin soruşturması sonunda disiplin yüzünden memurluktan çıkarma veya cezai bir işlem uygulanmasına lüzum kalmayan Devlet memurları için alınmış olan görevden uzaklaştırma tedbiri, görevden uzaklaştırma kararı alan yetkili makam tarafından kaldırılır. Sadece müfettişler tarafından görevden uzaklaştırılan memurlar hakkında göreve iade atamaya yetkili amirlerce yapılır.

Memurun **göreve tekrar başlatılması** zorunlu olan haller şunlardır.

a) Haklarında memurluktan çıkarmadan başka bir disiplin cezası verilenler,

b) Yargılamanın men`ine veya beraatine karar verilenler,

c) Hükümden evvel haklarındaki kovuşturma genel af ile kaldırılanlar,

ç) Görevlerine ve memurluklarına ilişkin olsun veya olmasın memurluğa engel olmayacak bir ceza ile hükümlü olup cezası ertelenenler,

Bu kararların kesinleşmesi üzerine görevden uzaklaştırma tedbiri derhal kaldırılır.

Ayrıca **(a, b, c)** fıkralarında yazılı olan hallerde, görevden uzaklaştırma tedbiri, Devlet memurunun soruşturmaya konu olan fiillerinin, hizmetlerini sürdürmeye engel olmadığı durumlarda her zaman kaldırılabilir.

Görevden uzaklaştırma tedbiri;

Bir disiplin kovuşturması icabından olduğu takdirde en çok 3 ay devam edebilir. Bu süre sonunda hakkında bir karar verilmediği takdirde memur görevine başlatılır.

Bir ceza kovuşturması icabından olduğu takdirde görevinden uzaklaştırmaya yetkili amir (müfettişlerin görevinden uzaklaştırdıkları memurlar hakkında atamaya yetkili amir) ilgilinin durumunu her 2 ayda bir inceleyerek görevine dönüp dönmemesi hakkında bir karar verir ve ilgiliye de yazı ile tebliğ eder.

12- DISİPLİNE İLİŞKİN BAZI ÖNEMLİ KARARLAR:

-Disiplin soruşturması açılmadan, disiplin cezası verilemez.

-Soruşturmacının yetkili makam tarafından görevlendirilmiş olması gerekir.

-Disiplin suçu ile verilen disiplin cezası arasında adil bir denge bulunmalıdır.

-Memuriyete girmeden önceki bir eylem nedeniyle disiplin cezası verilemez.

-Memuriyet görevinden ayrılmış olsa dahi, memuriyet görevi sırasında işlenen suç için disiplin cezası uygulanır.

-Aynı fiilden dolayı birden fazla disiplin cezası verilemez.

-Verilen disiplin cezaları geri alınamaz.

-Disiplin cezasına konu eylemin vuku bulduğu tarihteki mevzuat uygulanır.

-Disiplin cezalarında, özel yasalardaki düzenleme, genel düzenlemeden önce gelir.

-Tekerrürde verilecek ceza, ençok ilk cezanın bir ağırlığı olabilir.

-Geçmiş hizmetleri sırasında olumlu çalışmaları olan ödül veya başarı belgesi alan memurlar için verilecek cezalarda bir derece hafif olanı uygulanabilir.

Aynı fiil nedeniyle iyi sicilleri bulunan birden fazla kamu görevlisinden, sadece biri için uygulanan alt disiplin cezası verilmesi işleminin diğer memurlara da uygulanması gerekir.

-Disiplin amirleri, soruşturmacılar tarafından önerilen cezayı aynen kabul etmek zorunda değildir.

-Yetkili kurullarca verilmeyen disiplin cezaları, şekil yönünden bozmayı gerektirir.

-Zamanaşımı dolmadan verilen bir disiplin cezasının, idari yargı tarafından yeniden işlem tesis etmek üzere bozulması halinde zamanaşımı süresi işlemez.

-Disiplin amir ve kurullarına karar vermek için tanınan süreler, idarenin iç işleyişi ile ilgili olması nedeniyle bu süreler geçtikten sonra da ceza verilebilir.

-Bütün disiplin cezaları idari yargı denetimine tabidir.

-Kanunla getirilen kısıtlamalar dışında, yönetmeliklerle yargı yoluna başvurulmasına kısıtlama getirilemez.

-Zimmet suçu yargı kararı ile kesinleşen görevlinin af nedeniyle davası ortadan kalksa dahi, Devlet memurluğundan çıkarılması kararı hukuka uygundur.

-Atamaları Maliye Bakanlığına ait olan ve diğer kurumlarda çalışan saymanlar hakkında disiplin ve sicil amirlikleri, Maliye Bakanlığı tarafından yürütülür.

-Özel kanunda işlenen disiplin suçu hakkında bir düzenleme olmasına rağmen, özel kanun yerine genel kanun olan 657 sayılı Kanunun uygulanarak memurun lehine olacak şekilde bir disiplin cezası verilmesi halinde, işlemin memur lehine olması nedeniyle iptali yoluna gidilemez.

-Ceza ve disiplin hukuku prensiplerine göre, her safhasında ilgililerin lehine olan hükümlerin uygulanması gerekir.

-Disiplin cezasını doğuran eylemin meydana geldiği tarihten sonra yürürlüğe giren ve aleyhe hükümler taşıyan mevzuat hükümleri uygulanmaz.

-İzinli olarak gittiği başka bir ilde disiplin suçu işleyen memur hakkında, o il disiplin kurulunca ceza verilemez.

-657 sayılı Kanunun 48. maddesinde sayılanlar dışında kalan bir eylem için yüz kızırtıcı suç tanımlaması yapılarak Devlet memurluğundan çıkarma cezası verilemez.

-İl disiplin kurulu kararına karşı şikayetçi dava aamaz, dava açma hakkı memura ve yetkili amirine aittir.

Genel Müdür, Daire Başkanı ve Bölge Müdürü tarafından verilen başarı belgesinin, (bir alt cezanın verilebilmesine dair değerlendirmedeki) 657 sayılı Kanunun 122. maddesinde belirtilen başarı belgeleri kapsamında esas alınamayacağı,

Kademe ilerlemesinin durdurulması cezasını gerektiren bir fiille ilgili olarak, yetkili disiplin kurulunca söz konusu ceza verilmeden, bir alt derecesi olan aylıktan kesme

cezasının disiplin amirince verilmesinin, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa uygun olmadığı,

Aylıktan kesme cezası ile tecziye edilenlerin 5 yıl, kademe ilerlemesinin durdurulması cezası ile tecziye edilenlerin 10 yıl boyunca daire başkanı kadrolarına, daire başkanı kadrosunun dengi ve daha üstü kadrolara, bölge ve il teşkilatlarının en üst yönetici kadrolarına, düzenleyici ve denetleyici kurumların başkanlık ve üyeliklerine, vali ve büyükelçi kadrolarına atanamayacağı,

DİSİPLİN CEZALARININ ÇEŞİTLERİ İLE CEZA UYGULANACAK FİİL VE HALLER

MADDE 125 - (Değişik: 2670 - 12.5.1982) Devlet memurlarına verilecek disiplin cezaları ile her bir disiplin cezasını gerektiren fiil ve haller şunlardır:

A - Uyarma: Memura, görevinde ve davranışlarında daha dikkatli olması gerektiğinin yazı ile bildirilmesidir.

Uyarma cezasını gerektiren fiil ve haller şunlardır:

a) Verilen emir ve görevlerin tam ve zamanında yapılmasında, görev mahallinde kurumlarca belirlenen usul ve esasların yerine getirilmesinde, görevle ilgili resmî belge, araç ve gereçlerin korunması, kullanılması ve bakımında kayıtsızlık göstermek veya düzensiz davranmak,

b) Özürsüz veya izinsiz olarak göreve geç gelmek, erken ayrılmak, görev mahallini terketmek,

c) Kurumca belirlenen tasarruf tedbirlerine riayet etmemek,

d) Usulsüz müracaat veya şikâyette bulunmak,

e) Devlet memuru vakarına yakışmayan tutum ve davranışta bulunmak,

f) Görevine veya iş sahiplerine karşı kayıtsızlık göstermek veya ilgisiz kalmak,

g) Belirlenen kılık ve kıyafet hükümlerine aykırı davranmak,

h) Görevin işbirliği içinde yapılması ilkesine aykırı davranışlarda bulunmak.

B - Kınama: Memura, görevinde ve davranışlarında kusurlu olduğuun yazı ile bildirilmesidir. Kınama cezasını gerektiren fiil ve haller şunlardır:

a) Verilen emir ve grevlerin tam ve zamanında yapılmasında, görev mahallinde kurumlarca belirlenen usul ve esasların yerine getirilmesinde, görevle ilgili resmî belge, araç ve gereçlerin korunması, kullanılması ve bakımında kusurlu davranmak,

b) Eşlerinin, reşit olmayan veya mahcur olan çocuklarının kazanç getiren sürekli faaliyetlerini belirlenen sürede kurumuna bildirmemek,

c) Görev sırasında amire hal ve hareketi ile saygısız davranmak,

d) Hizmet dışında Devlet memurunun itibar ve güven duygusunu sarsacak nitelikte davranışlarda bulunmak,

e) Devlete ait resmî araç, gereç ve benzeri eşyayı özel işlerinde kullanmak,

f) Devlete ait resmî belge, araç, gereç ve benzeri eşyayı kaybetmek,

g) İş arkadaşlarına, maiyetindeki personele ve iş sahiplerine kötü muamelede bulunmak,

h) İş arkadaşlarına ve iş sahiplerine söz veya hareketle sataşmak,

ı) Görev mahallinde genel ahlâk ve edep dışı davranışlarda bulunmak ve bu tür yazı yazmak, işaret, resim ve benzeri şekiller çizmek ve yapmak,

j) Verilen emirlere itiraz etmek,

k) Borçlarını kasten ödemeyerek hakkında yasal yollara başvurulmasına neden olmak,

l) Kurumların huzur, sükûn ve çalışma düzenini bozmak.

m) Yetkili olmadığı halde basına, haber ajanslarına veya radyo ve televizyon kurumlarına bilgi veya demeç vermek.

C - Aylıktan kesme: Memurun, brüt aylığından 1/30 - 1/8 arasında kesinti yapılmasıdır.

Aylıktan kesme cezasını gerektiren fiil ve haller şunlardır:

a) Kasıtlı olarak; verilen emir ve görevleri tam ve zamanında yapmamak, görev mahallinde kurumlarca belirlenen usul ve esasları yerine getirmemek, görevle ilgili resmî belge, araç ve gereçleri korumamak, bakımını yapmamak, hor kullanmak,

b) Özürsüz olarak bir veya iki gün göreve gelmemek,

c) Devlete ait resmî belge, araç, gereç ve benzerlerini özel menfaat sağlamak için kullanmak,

d) Görevle ilgili konularda yükümlü olduğu kişilere yalan ve yanlış beyanda bulunmak,

e) Görev sırasında amirine sözle saygısızlık etmek,

f) Görev yeri sınırları içerisinde her hangi bir yerin toplantı, tören ve benzeri amaçlarla izinsiz olarak kullanılmasına yardımcı olmak,

g) Mülga

h) Mülga

ı) Hizmet içinde Devlet memurunun itibar ve güven duygusunu sarsacak nitelikte davranışlarda bulunmak,

j) Mülga

D - Kademe ilerlemesinin durdurulması: Fiilin ağırlık derecesine göre memurun, bulunduğu kademe ilerlemesinin 1 - 3 yıl durdurulmasıdır.

Kademe ilerlemesinin durdurulması cezasını gerektiren fiil ve haller şunlardır.

a) Göreve sarhoş gelmek, görev yerinde alkollü içki içmek,

b) Özürsüz ve kesintisiz 3 - 9 gün göreve gelmemek,

c) Görevi ile ilgili olarak her ne şekilde olursa olsun çıkar sağlamak,

d) Amirine veya maiyetindekilere karşı küçük düşürücü veya aşağılayıcı fiil ve hareketler yapmak,

e) Görev yeri sınırları içinde herhangi bir yeri toplantı, tören ve benzeri amaçlarla izinsiz kullanmak veya kullandırmak,

f) Gerçeğe aykırı rapor ve belge düzenlemek,

g) Mülga

h) Ticaret yapmak veya Devlet memurlarına yasaklanan diğer kazanç getirici faaliyetlerde bulunmak,

ı) Görevin yerine getirilmesinde dil, ırk, cinsiyet, siyasî düşüncü, felsefi inanç, din ve mezhep ayrımı yapmak, kişilerin yarar veya zararını hedef tutan davranışlarda bulunmak,

j) Belirlenen durum ve sürelerde mal bildiriminde bulunmamak,

k) Açıklanması yasaklanan bilgileri açıklamak,

l) Amirine, maiyetindekilere, iş arkadaşları veya iş sahiplerine hakarete bulunmak veya bunları tehdit etmek,

m) Diplomatik statüsünden yararlanmak suretiyle yurt dışında, haklı bir sebep göstermeksizin ödeme kabiliyetinin üstünde borçlanmak ve borçlarını ödemedeki tutum ve davranışlarıyla Devlet itibarını zedelemek veya zorunlu bir sebebe dayanmaksızın borcunu ödemediği yurda dönmek,

n) Verilen görev ve emirleri kasten yapmamak,

o) Herhangi bir siyasî parti yararına veya zararına fiilen faaliyette bulunmak.

E - Devlet memurluğundan çıkarma: Bir daha Devlet memurluğuna atanmamak üzere memurluktan çıkarmaktır. Devlet memurluğundan çıkarma cezasını gerektiren fiil ve haller şunlardır:

a) İdeolojik veya siyasî amaçlarla kurumların huzur, sükûn ve çalışma düzenini bozmak, boykot, işgal, "kamu hizmetlerinin yürütülmesini engelleme", işi yavaşlatma ve grev gibi eylemlere katılmak veya bu amaçlarla toplu olarak göreve gelmemek, bunları tahrik ve teşvik etmek veya yardımda bulunmak,

b) Yasaklanmış her türlü yayını veya siyasî veya ideolojik amaçlı bildiri, afiş, pankart, bant ve benzerlerini basmak, çoğaltmak, dağıtmak veya bunları kurumların herhangi bir yerine asmak veya teşhir etmek,

c) Siyasî partiye girmek,

d) (Değişik: KHK/243 - 29.11.1984) Özürsüz olarak, bir yılda toplam 20 gün göreve gelmemek,

e) Savaş, olağanüstü hal veya genel âfetlere ilişkin konularda amirlerin verdiği görev veya emirleri yapmamak,

f) Amirlerine, maiyetindekilere ve iş sahiplerine fiili tecavüzde bulunmak,

g) Memurluk sıfatı ile bağdaşmayacak nitelik ve derecede yüz kızartıcı ve utanç verici hareketlerde bulunmak,

h) Yetki almadan gizli bilgileri açıklamak,

ı) Siyasî ve ideolojik eylemlerden arananları görev mahallinde gizlemek,

j) Yurt dışında Devletin itibarını düşürecek veya görev haysiyetini zedeleyecek tutum ve davranışlarda bulunmak,

k) 5816 sayılı Atatürk Aleyhine İşlenen Suçlar Hakkındaki Kanuna aykırı fiilleri işlemek.

Disiplin cezası verilmesine sebep olmuş bir fiil veya halin cezaların **(Değişik ibare: 6111 - 13.2.2011 / m.111)** "özlük dosyasından" silinmesine ilişkin süre içinde tekrarründe bir derece ağır ceza uygulanır. Aynı derecede cezayı gerektiren fakat ayrı fiil veya haller nedeniyle verilen disiplin cezalarının üçüncü uygulamasında bir derece ağır ceza verilir.

Geçmiş hizmetleri sırasındaki çalışmalarını olumlu olan ve **(Değişik ibare: 6111 - 13.2.2011 / m.111)** "ödül veya başarı belgesi alan" memurlar için verilecek cezalarda bir derece hafif olanı uygulanabilir.

Yukarıda sayılan ve disiplin cezası verilmesini gerektiren fiil ve haller nitelik ve ağırlıkları itibariyle benzer eylemlerde bulunanlara da aynı neviden disiplin cezaları verilir.

Öğrenim durumları nedeniyle yükselebilecekleri kadroların son kademelerinde bulunan Devlet memurlarının, kademe ilerlemesinin durdurulması cezasının verilmesini gerektiren hallerde, brüt aylıklarının 1/4'ü - 1/2'si kesilir ve tekrarründe görevlerine son verilir.

Özel kanunların disiplin suçları ve cezalarına ilişkin hükümleri saklıdır.

Yukarıda yazılı disiplin kovuşturmasının yapılmış olması, fiilin genel hükümler kapsamına girmesi halinde, sanık hakkında ayrıca ceza kovuşturması açılmasına engel teşkil etmez.

3628 SAYILI MAL BİLDİRİMİNDE BULUNULMASI, RÜŞVET VE YOLSUZLUKLARLA MÜCADELE KANUNU UYGULAMALARI

Kanun kapsamına giren suçları ikiye ayırabiliriz.

A- Kanunun 1. maddesinde sayılan mal bildirimini ile ilgili suçlar:

- 1- Mal Bildiriminde bulunmamak,
- 2- Gerçeğe aykırı Mal Bildiriminde bulunmak,
- 3- Mal bildiriminin içeriğini açıklamak,
- 4- Mal varlığında haksız artış olması,
- 5- Soruşturma ile ilgili olarak verilen 7 günlük süre zarfında mal bildiriminde bulunmamak,

B- Kanunun 17. maddesinde belirtilen suçlar

- 1- Zimmet (5237 sayılı Kanun 247. Md.),
- 2- İrtikap (5237 sayılı Kanun 250. Md.),
- 3- Rüşvet (5237 sayılı Kanun 252. Md.),
- 4- Resmi İhalede Alım Satıma Fesat Karıştırma (5237 sayılı Kanun 235, 236. Md.),
- 5- Devlet sırlarının açıklanması,
- 6- Görev sırasında ya da görevinden dolayı kaçakçılık.

Kaymakam ve Valilerin, 3628 sayılı Kanun kapsamına giren suçları işlemeleri halinde dahi, haklarında 4483 sayılı Kanun hükümlerine göre işlem yapılacaktır.

Kanunun 18. maddesinin 2. fıkrasında “Bu suçlardan dolayı müfettiş ve muhakkikler de soruşturma neticesinde delil veya emare elde ettikleri takdirde, işi yetkili ve görevli Cumhuriyet Başsavcılığı’na ihbar ve evrakı tevdi edecekleri, Cumhuriyet Başsavcılığı’nın müfettiş veya muhakkikler tarafından kendisine tevdiine lüzum görülmediği halde dahi evrakın taalluk ettiği iş hakkında soruşturma yapmak üzere gerekçe göstererek evrakı ait olduğu merciden isteyebileceği”,

17. maddede yazılı suçlardan dolayı delil veya emare elde eden müfettiş ve muhakkikler, durumu yetkili ve görevli Cumhuriyet Başsavcılığı’na ihbar ve evrakı tevdi etmedikleri takdirde, bunlar hakkında da yapılacak takibattan dolayı 4483 sayılı Kanun Hükümlerinin uygulanmayacağı belirtilmektedir.

Kanunun 19. maddesinde;

Cumhuriyet Savcısı’nın 17. maddede yazılı suçların işlendiğini öğrendiğinde sanıklar hakkında doğrudan doğruya veya bizzat soruşturmaya başlamakla birlikte durumu atamaya yetkili amire veya 8. maddede sayılan mercilere bildireceği,

Cumhuriyet Savcısı soruşturmaya başladığında ihbarı doğrulayan emareler bulunduğu takdirde, sanıktan haksız edinilen malın kaçırıldığı yolunda delil ve emare elde

edildiği takdirde, sanığın ikinci dereceye kadar kan ve sıhri hısımları ile gelini ve damadından mal bildiriminde bulunmalarını isteyebileceği, bu işlemin sanık ve ilgililere ulaştığı tarihten itibaren yedi gün içinde mal bildiriminde bulunulmasının zorunlu olduğu,

Soruşturmanın müfettiş veya muhakkik tarafından yapılması halinde müfettiş ve muhakkikin de sanıktan ve yukarıda sayılan ilgililerden mal bildirimini isteminde bulunacakları, bu istemin sanık ve ilgililere ulaştığı tarihten itibaren yedi gün içinde müfettiş veya muhakkike mal bildiriminin verilmesi zorunluluğu,

Bulunmaktadır.

Cumhuriyet Savcısı, kamu davası açılmadan önce haksız mal edinildiği yolunda delil veya emare elde edilen para veya mal ile ilgili tedbirin alınmasını görevli mahkemeden veya para veya malın bulunduğu yer hukuk mahkemesinden isteyebilecektir.

Kanunun 20. maddesinde; özel kanunlarında aksine bir hüküm bulunsa bile ilgili gerçek veya tüzel kişiler veya kamu kurum ve kuruluşları; bu kanuna göre takip, soruşturma veya kovuşturmaya yetkili kişi ve bu konudaki diğer mercilerce istenen bilgileri; gecikmeksizin, makul sürede, eksiksiz vermek zorundadır.

Konu ile ilgili yargı kararı olarak;

Yargıtay 7. Ceza Dairesi 2006/7187 Esas 2007/5352 Karar sayılı 04.07.2007 tarihinde verdiği kararında;

“Sanığın 4 yıl içinde verdiği 3 ayrı mal beyannamesinde gerçeğe aykırı bildirimde bulunduğu sabit olduğundan, suçun unsurlarının oluşmadığından bahisle beraat kararı verilemez. Sanığın mal varlığı ile yasal ve genel ahlaka uygun gelirleri karşılaştırılarak edinimlerinin tamamının veya bir kısmının haksız mal edinme niteliğinde olup olmadığının, 3 kişilik bilirkişi heyetince tespit ettirilerek sonuca göre karar vermelidir.” denilmektedir.

B- TAKİBİ ŞİKAYETE BAĞLI SUÇLAR

Bu suçlar, Türk Ceza Kanunu'nun; 102. maddesinin birinci fıkrasındaki **"Cinsel Saldırı"**, 104. maddesinin birinci fıkrasındaki **"Reşit Olmayanla Cinsel İlişki"**, 105. maddesinin birinci fıkrasındaki **'Cinsel Taciz'**, 106. maddesinde **"Tehdit"**, 116. maddesinin birinci ve ikinci fıkrasında yer alan, **"Konut Dokunulmazlığının İhlali"**, 86 maddesinin ikinci fıkrasında yer alan hafif nitelikte **"Kasten Yaralama"**, 125 maddesinde yazılı **'Hakaret'** (125/3-a hariç), 132 maddesindeki **"Haberleşmenin Gizliliğini İhlal"**, 133 maddesindeki **"Kişiler arasındaki konuşmaların dinlenmesi ve kayda alınması"** ve 134. maddesinde yazılı **"Özel hayatın gizliliğini ihlal"**; 144 ve 159. maddelerinde yer alan **"Hırsızlık ve Dolandırıcılık"**, 151. maddesindeki **"Mala Zarar Verme"**, 155. maddesinin birinci fıkrasındaki **"Güveni Kötüye Kullanma"**, 156. maddesindeki, **'Bedelsiz Senedi Kullanma'**, 209. maddesinin birinci fıkrasındaki **"Açığa İmzanın Kötüye Kullanılması"**, 117. maddesindeki **"İş ve Çalışma Hürriyetinin İhlali"**, 123. maddesindeki **"Kişilerin huzur ve sükununu bozma"**, 160 maddesindeki **"Kaybolmuş veya hata**

sonucu ele geçmiş eşya üzerinde tasarruf”, şeklinde sıralanabilir.

Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 158. maddesine göre, bu suçlara ilişkin ihbar veya şikâyet, Cumhuriyet Başsavcılığına veya kolluk makamlarına yapılabilir. Valilik veya Kaymakamlığa ya da mahkemeye yapılan ihbar veya şikâyet, ilgili Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilir. Yürütülen soruşturma sonucunda kovuşturma evresine geçildikten sonra suçun şikâyete bağlı olduğunun anlaşılması halinde; mağdur açıkça şikâyetten vazgeçmediği takdirde, yargılamaya devam olunur. Bu suçların faileri hakkında soruşturma açılması suçtan zarar gören kimselerin (mağdur) şikâyetine bağlıdır. Takibi şikayete bağlı suçlarda, şikayetin bizzat mağdur veya mağdur adına şikayet hakkı olan 'kanuni mümessilleri" tarafından yapılması gerekir.

İlgili merciler kendilerine yapılan şikayet ve müracaatlara bağlı olarak eylemin memurun görevi sebebiyle meydana geldiğine kanaat getirmeleri halinde konu hakkında bir ön inceleme yaptırmaları, görevle ilgili değilse konuyu adli mercilere intikal ettirmeleri gerekmektedir. Bu bağlamda, ön inceleme onayında yer alan iddianın, takibi şikayete bağlı suçlar kapsamında sayılan fiil ve suçlarla ilgili olması halinde, müfettiş ve muhakkikler bilgi ve belgeleri toplayarak ön inceleme raporu düzenler. Bu raporda fiil ve suçun, takibi şikayete bağlı suçlar kapsamında genel hükümlere tabi olduğu ve ilgilinin şikayetini sürdürdüğünü belirtmesi halinde dava edilme süresi de dikkate alınarak, konunun soruşturulmak üzere

Cumhuriyet Başsavcılığına intikal ettirilmesi gerektiği belirtilir.

TCK'nın 73. maddesindeki "(1) Soruşturulması ve kovuşturulması Şikayete bağlı olan suĉ hakkında yetkili kimse altı ay iĉinde Şikayette bulunmadığı takdirde soruşturma ve kovuşturma yapılamaz. (2) Zamanaşımı sũresini geĉmemek koşuluyla bu sũre, Şikayet hakkı olan kişinin fiili ve failin kim olduğunu bildiği veya oğrendiği gũnden başlar. ... (4) Kovuşturma yapılabilmesi Şikayete bağlı suĉlarda kanunda aksi yazılı olmadıkĉa suĉtan zarar gũren kişinin vazgeĉmesi davayı dũřũrũr ve hũkmũn kesinleşmesinden sonraki vazgeĉme cezanın infazına engel olmaz. (5) İştirak halinde suĉ işlemiş sanıklardan biri hakkındaki Şikayetten vazgeĉme, diğerlerini de kapsar." hũkũmler gereği, belirtilen sũre iĉerisinde ilgili makamlara Őahsi Şikayette bulunulup bulunulmadığı veya Şikayetten vazgeĉilip vazgeĉilmediđi araştırılmalıdır

Takibi Şikayete bağlı bir fiille ilgili olarak Şikayetten vazgeĉme veya vazgeĉmeme durumları, idarece konunun disiplin yũnũnden ele alınmasını engellemez.

VII. KAMU DAVASINI ORTADAN KALDIRAN SEBEPLER

Kamu davasını ortadan kaldıran sebepler, TCK'nın 64-75 maddeleri ile dũzenlenmiř olup, bu hususları şu Şekilde sıralamak mũmkũndũr.

-Sanığın ۆlũmũ: Kamu davasını ortadan kaldıran tabii bir olay olup, durum nũfus sicili ile tespit edilir.

-Genel af: Genel af halinde kamu davası düşer, hükmolunan cezalar bütün neticeleri ile birlikte ortadan kalkar.

-Zamanaşımı: Yasada belirtilen zamanın geçmiş olması halinde Devletin cezalandırma yetkisi sona erer. Suçun işlenmesinden veya cezanın verilmesinden itibaren belirli bir zamanın geçmesi, Devletin dava açmak veya verilmiş cezayı yerine getirmek yönünden sahip olduğu yetkiyi ortadan kaldıran bir unsurdur.

Kamu davası açılmamış ise açılmasına, açılmışsa kovuşturmayaya, şayet mahkûmiyet hükmü verilmiş ise cezanın uygulanmasına mani olması bakımından üç türlü zamanaşımı vardır. Bunlar, "Dava zamanaşımı" TCK'nın 66., "Ceza zamanaşımı" TCK'nın 68., "Müsadere Zamanaşımı" TCK'nın 70., maddelerinde açıklanmıştır.

Türk Ceza Kanunu'nun 66. maddesinde Dava zamanaşımı "(1) Kanunda başka türlü yazılmış olan haller dışında kamu davası; a) Ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasını gerektiren suçlarda otuz yıl, b) Müebbet hapis cezasını gerektiren suçlarda yirmibeş yıl, c) Yirmi yıldan aşağı olmamak üzere hapis cezasını gerektiren suçlarda yirmi yıl, d) Beş yıldan fazla ve yirmi yıldan az hapis cezasını gerektiren suçlarda onbeş yıl, e) Beş yıldan fazla olmamak üzere hapis veya adlî para cezasını gerektiren suçlarda sekiz yıl, Geçmesiyle düşer. ... (6) Zamanaşımı, tamamlanmış suçlarda suçun işlendiği günden, teşebbüs halinde kalan suçlarda son hareketin yapıldığı günden, kesintisiz suçlarda kesintinin gerçekleştiği ve zincirleme suçlarda son suçun işlendiği günden, çocuklara karşı üstsoy veya bunlar üzerinde hüküm ve nüfuzu olan kimseler

tarafından işlenen suçlarda çocuğun onsekiz yaşını bitirdiği günden itibaren işlemeye başlar." şeklinde düzenlenmiştir.

- **Suçtan zarar gören kimsenin şikayetinden vazgeçmesi:** Takibi şikayete bağlı suçlarda, kovuşturmanın ve davanın her safhasında şikayetten veya davadan vazgeçilmesi mümkün olup, bu durumda da kamu davası düşer.

- **Kaziye-i muhkeme (kesin hüküm):** Bir suç dolayısıyla verilmiş olan karar veya kesinleşmiş hüküm varsa, yani bir suçtan dolayı dava açılarak mahkeme sonuçlanmış ve bir karar verilmiş ise aynı suç nedeniyle yeni bir dava açılmaz.

- **Diplomasi dokunulmazlığı:** Kamu davasının açılmasını engeller.

- **Ön ödeme:** Uzlaşma kapsamındaki suçlar hariç olmak üzere, yalnız adlî para cezasını gerektiren veya TCK'nın 75. maddesinde öngörülen hapis cezasının yukarı sınırı üç ayı aşmayan suçların faili, soruşturma giderleri ile birlikte Cumhuriyet Savcılığınca kendisine yapılacak tebliğden itibaren on gün içinde merciine ödediği takdirde hakkında kamu davası açılmaz.

- **Uzlaşma:** Soruşturulması veya kovuşturulması şikayete bağlı bulunan suçlarda failin suçu kabullenmesi ve doğmuş olan zararın tümünü veya büyük bir kısmını ödemesi veya gidermesi koşuluyla mağdur ile fail özgür iradeleri ile uzlaştıklarında, Ceza

Muhakemeleri Kanununun 253 ve 254. maddelerine göre işlem yapılır.

4483 sayılı kanun kapsamında yer alan bir fiil ile ilgili olarak yürütölmekte olan ön inceleme sonucu düzenlenen ön inceleme raporu içeriğinde ve teklif getirilirken varsa kamu davasını ortadan kaldıran sebepler de dikkate alınır. Kamu davasını ortadan kaldıran sebeplerin varlığı halinde soruşturma izni verilmemesi yönünde teklif getirilebilir.

T.C.
ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞI
Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü Teftiş Kurulu Başkanlığı
Müfettişliği

İNCELEME RAPORU

İNCELEME EMRİNİN

Tarih:.....

Sayısı:.....

İNCELEME KONULARI

1. İNCELEME RAPORUNUN

Başlama Tarihi:

.....

Bitirilme Tarihi:.....

İNCELEME RAPORUNUN

İNCELEME YAPAN MÜFETTİŞLER:

Tarihi:

..... - Müfettiş

Sayısı:.....

..... - Başmüfettiş

Ek Sf. Adedi:

..... - Başmüfettiş

VERİLDİĞİ MAKAM
DSİ Genel Müdürlüğü
Teftiş Kurulu Başkanlığı
ANKARA

4483 SAYILI KANUN UYGULAMALARI

Bu Kanun, devletin ve diğer kamu tüzel kişilerinin genel idare esaslarına göre yürüttükleri kamu hizmetlerinin gerektirdiği asli ve sürekli görevleri ifa eden memurlar ve diğer kamu görevlilerinin görevleri sebebiyle işledikleri suçlar hakkında uygulanır.

Yasa kapsamına sadece memurların görevinden doğan suçlar alınmıştır. Görev sırasında işlenip de görevle ilgisi olmayan suçlar yasa kapsamı dışında tutulmuştur.

Kanun kapsamında bulunan görevliler:

- 1- Memurlar,
- 2- Diğer Kamu Görevlileri,
- 3- Kadro karşılığı çalıştırılan Sözleşmeli personel.

İzin vermeye yetkili merciler;

- a) İlçede görevli memurlar ve diğer kamu görevlileri hakkında **kaymakam**,
- b) İlde ve merkez ilçede görevli memurlar ve diğer kamu görevlileri hakkında **vali**,
- c) Bölge düzeyinde teşkilatlanan kurum ve kuruluşlarda görev yapan memurlar ve diğer kamu görevlileri hakkında görev yaptıkları **ilin valisi**,
- d) Başbakanlık ve bakanlıkların merkez ve bağlı veya ilgili kuruluşlarında görev yapan diğer memur ve kamu görevlileri hakkında o kuruluşun **en üst idari amiri**,
- e) (**Değişik: 5232 - 17.7.2004 / m.1**) Bakanlar Kurulu kararı ile veya Başbakanlık ve bakanlıklar ile bağlı kuruluşların merkez teşkilatında görevli olup, ortak kararla atanan memurlar ve diğer kamu görevlileri hakkında ilgili **Bakan veya Başbakan**,
1. f) Türkiye Büyük Millet Meclisinde görevli memurlar ve diğer kamu görevlileri hakkında Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Sekreteri, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Sekreteri ve yardımcıları hakkında **Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı**,
- g) Cumhurbaşkanlığında görevli memurlar ve diğer kamu görevlileri hakkında Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreteri, Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreteri hakkında **Cumhurbaşkanı**,
- h) Büyükşehir belediye başkanları, il ve ilçe belediye başkanları; büyükşehir, il ve ilçe belediye meclisi üyeleri ile il genel meclisi üyeleri hakkında **İçişleri Bakanı**,

i) İlçelerdeki belde belediye başkanları ve belde belediye meclisi üyeleri hakkında **kaymakam**, merkez ilçelerdeki belde belediye başkanları ve belde belediye meclisi üyeleri hakkında buldukları **ilin valisi**,

j) Köy ve mahalle muhtarları ile bu Kanun kapsamına giren diğer memurlar ve kamu görevlileri hakkında ilçelerde **kaymakam**, merkez **ilçede vali**,

Yokluklarında ise vekilleri tarafından bizzat kullanılır.

Yetkili mercilerin saptanmasında, memur veya kamu görevlisinin suç tarihindeki görevi esas alınır.

Ast memur ile üst memurun aynı fiile iştiraki halinde izin, üst memurun bağlı olduğu merciden istenir.

Olayın yetkili mercie iletilmesi, işleme konulmayacak ihbar ve şikayetler :

Cumhuriyet başsavcılarını, memurlar ve diğer kamu görevlilerinin bu Kanun kapsamına giren suçlarına ilişkin herhangi bir ihbar veya şikayet aldıklarında veya böyle bir durumu öğrendiklerinde ivedilikle toplanması gerekli ve kaybolma ihtimali bulunan delilleri tespitten başka hiçbir işlem yapmayarak ve hakkında ihbar veya şikayette bulunulan memur veya diğer kamu görevlisinin ifadesine başvurmaksızın evrakın bir örneğini ilgili makama göndererek soruşturma izni isterler.

Diğer makam ve memurlarla kamu görevlileri de, bu Kanun kapsamına giren bir suç işlendiğini ihbar, şikayet, bilgi, belge veya bulgulara dayanarak öğrendiklerinde durumu izin vermeye yetkili mercie iletirler.

(Değişik 3. fıkra: 5232 - 17.7.2004 / m.2) Bu Kanuna göre memurlar ve diğer kamu görevlileri hakkında yapılacak ihbar ve şikayetlerin soyut ve genel nitelikte olmaması, ihbar veya şikayetlerde kişi veya olay belirtilmesi, iddiaların ciddi bulgu ve belgelere dayanması, ihbar veya şikayet dilekçesinde dilekçe sahibinin doğru ad, soyad ve imzası ile iş veya ikametgah adresinin bulunması zorunludur.

(Değişik 4. fıkra: 5232 - 17.7.2004 / m.2) Üçüncü fıkradaki şartları taşımayan ihbar ve şikayetler Cumhuriyet başsavcılarını ve izin vermeye yetkili merciler tarafından işleme konulmaz ve durum, ihbar veya şikayette bulunana bildirilir. Ancak iddiaların, sıhhati şüpheye mahal vermeyecek belgelerle ortaya konulmuş olması halinde ad, soyad ve imza ile iş veya ikametgah adresinin doğruluğu şartı aranmaz. Başsavcılar ve yetkili merciler ihbarcı veya şikayetçinin kimlik bilgilerini gizli tutmak zorundadır.

4483 Sayılı Kanun kapsamına girmeyen suçlar:

1-3628 Sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması Rüşvet ve Yolsuzlukla Mücadele Kanunu (Müsteşar Vali ve Kaymakamlıklar hariç),

2-2004 Sayılı İcra İflas Kanununun 357. maddesi Kapsamına giren suçlar,

3-Seçim Suçları,

- 4- 4926 Sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu kapsamına giren suçlar,
- 5- Jandarma Teşkilatı Mensuplarının Adli Görevlerinden Doğan Suçları,
- 6-5237 Sayılı Türk Ceza Kanununun 94. ve 95. maddelerinde Düzenlenen İşkence Suçları,
- 7-5237 Sayılı Türk Ceza Kanununun 256. Maddesinde düzenlenen Kötü Muamele Suçları,
- 8.6831 Sayılı Orman Kanunu kapsamında işlenen suçlar,
- 9.CMUK'un 156. Maddesinde belirtilen Adli Görev nedeniyle işlenen suçlar,
10. 7126 Sayılı Sivil Savunma Kanunu'nun 44. Maddesinde belirtilen görevleri yerine getirmeyeceklerle ilgili suçlar (Vali ve Kaymakamlar hariç),
11. CMUK'un 421. Maddesinde belirtilen Ağır Cezayı Gerektiren Suçüstü Hali ile ilgili suçlar,
- 12.657 Devlet Memurları Kanununun 125. maddesinde belirtilen suçlar,
- 13.5816 Sayılı Atatürk Aleyhine İşlenen Suçlar,
- 14.Evlendirme Memurlarının Suçları,
- 15.Özel Kanunlarında 4483 Sayılı Kanunun uygulanmayacağı belirtilen diğer suçlar,
16. 1567 Sayılı Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkındaki Kanununun 4. Maddesi,
- 17.4982 Sayılı Bilgi Edinme Hakkındaki Kanununun 29. Maddesine göre bu Kanununun uygulanması ile ilgili suçlar,
- 18.Bilirkişilerin işledikleri suçlar,
19. 4483 Sayılı Kanununun 16. Maddesinde yapılan atıf nedeniyle Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması hakkındaki Kanunun uygulanacağı belirtilen suçlar,
 - a)Köy Muhtarı ve Köy İhtiyar Heyeti Üyelerinin işledikleri suçlar,
 - b)Mahalle Muhtarı ve İhtiyar Heyeti Üyelerinin işledikleri suçlar,
 - c)Çarşı ve Mahalle bekçilerinin işledikleri suçlar,
 - d)Jandarma Teşkilatı Personelinin işledikleri suçlar,

e)Emniyet Teşkilatı Personelinin işledikleri suçlar,

f)Sahil Güvenlik Teşkilatı Personelinin işledikleri suçlar,

g)4958 Sayılı Kanununa tabi memurların görev sebebiyle işledikleri suçlar,

h)Bağ-Kur Personelinin işlediği suçlar,

i)4954 sayılı kanuna göre Türkiye Adalet Akademisi Personelinin işlediği suçlar,

k)Diğer Personel,

4081 sayılı kanuna göre çiftçi malları koruma kurullarında görevli bekçiler, 2547 sayılı YÖK'nun 53. maddesi uyarınca tüm üniversite çalışanları (hizmetliler ve şoförler dahil), Müftüler, 2560 sayılı İSKİ Kanunu gereğince İSKİ Genel Müdür ve Yönetim Kurulu üyeleriyle aynı statüdeki diğer belediyelerdeki benzeri işletmelerin Genel Müdür ve Yönetim Kurulu üyeleri.

Avukatlar için ise;

“1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 4667 sayılı Kanun'la değişik 58. Maddesinde **“Avukatların, avukatlık veya Türkiye Barolar Birliği ya da baroların organlarındaki görevlerinden doğan veya görev sırasında işledikleri suçlardan dolayı haklarında soruşturma, Adalet Bakanlığı'nın vereceği izin üzerine, suçun işlendiği yer Cumhuriyet Savcısı tarafından yapılır. Avukat yazıhaneleri ve konutları ancak mahkeme kararı ile kararda belirtilen olayla ilgili olarak Cumhuriyet Savcısı denetiminde ve baro temsilcisinin katılımı ile aranabilir. Ağır cezayı gerektiren suçüstü halleri dışında avukatın üzeri aranamaz.”** hükmü yer almıştır. Danıştay 1. Dairesinin 14.12.2006 tarih ve E.2006/112, K.2006/1256 sayılı kararında da bu husus vurgulanmıştır. Ancak, kamu görevlisi avukatların diğer görevleri ile ilgili olarak işleyecekleri suçların soruşturulması, kurumunun 4483 sayılı Kanun kapsamında bulunması halinde yetkili merciin yaptıracağı ön inceleme sonucu vereceği karara bağlıdır. (Enver SALİHOĞLU – Merkez Valisi, 4483 Kanun Uygulamaları)

“Kamu avukatlarının avukatlık görevlerinin yanısıra memuriyet ilişkisi içinde bulunmalarından kaynaklanan bir takım İdari görevleri de bulunduğundan İdari görevlerinin yapılması nedeniyle söz konusu olabilecek ceza soruşturmalarında 1136 sayılı Kanun hükümleri değil, 4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun hükümleri uygulanır” denilmektedir. (İbrahim TOPUZ – Danıştay Tetkik Hakimi – Memur ve Diğer Kamu Görevlilerin Soruşturma ve Yargılama Usulleri)

5237 Sayılı Kanununda Failerini Kamu Görevlileri olarak tanımlanan ve 4483 sayılı Kanun Kapsamında soruşturulacak bazı suçlar:

1)Taksirli Ölüm ve Yaralama Eylemlerinin Memurun Görevi Sebebiyle Dikkatsizlik ve Tedbirsizlikle İşlemesi (Md 85,89)

2)Nitelikli Dolandırıcılık (Md 158)

3)Mühür Bozma (Md 203)

4) Resmi Belgeyi Sahte Olarak Düzenlemek (Md 204)

5) Resmi Belgeyi Bozmak, Yok etmek veya Gizlemek (Md 205)

6)Resmi Belgenin Düzenlenmesinde Yalan Beyanda Bulunmak (Md 206)

7)Denetim Görevini İhmal (Md 251)

8)Yetkili Olmadığı Bir İş için Yarar Sağlama (Md 255)

9)Zor Kullanma Yetkisine İlişkin Sınırın Aşılması (Md 256)

10)Görevini Kötüye Kullanma (Md 257)

11)Görevine İlişkin Sırrı Açıklama (Md 258)

12)Kamu Görevlisinin Ticareti (Md 259)

13)Kamu Görevinin Terki ve Yapılmaması (Md 260)

14) Kişilerin Malları Üzerinde Usulsüz Tasarruf (Md 261)

15)Gerçeğe Aykırı Bilirkişilik ve Tercümanlık (Md 276)

16)Kamu Görevlisinin Suçu Bildirmemesi (Md 278)

17)Suç Delillerini Yok Etmek, Gizlemek veya Değiştirmek. (Md 281)

18)3628 Sayılı Kanun Kapsamına Giren Suçları Müsteşar, Vali ve Kaymakamın İşlemesi (3628 Sayılı Kanunun 17. Maddesi)

Ayrıca 237 sayılı Taşıt Kanununun İhlali,

- 4483 Sayılı Kanunun 5 .maddesinde Ön İnceleme, izin vermeye yetkili mercii tarafından bizzat yapılabileceği gibi, görevlendireceği bir veya birkaç denetim elemanı veya hakkında ön inceleme yapılanın üstü konumundaki memur ve kamu görevlilerinden bir veya bir kaçı eliyle yaptırılabilir.

Ön İnceleme ile görevlendirilen kişiler birden fazla ise içlerinden biri Başkan olarak belirlenir.

Ön İnceleme ile görevlendirilmiş kişi veya kişiler, Bakanlık Müfettişleri ile kendilerini görevlendiren merciiin bütün yetkilerine haiz olup bu kanunda hüküm bulunmayan hallerde Ceza Muhakemeleri Usulü Kanuna göre işlem yapabilirler.

Yetkili Mercii, soruşturma konusundaki kararını yetkili mercii tarafından ön incelemeye onay verildiği tarihten itibaren en geç 30 gün içinde verir. Zorunlu hallerde bu süre 15 günü geçmemek üzere 1 defa uzatılabilir yetkili mercii, 15 günlük ek süreyi gerektiğinde görevlendirmeye birlikte verebilir.

Ön İnceleme Kararına İtiraz

Yetkili mercii, soruşturma izni verilmesine veya verilmemesine ilişkin kararını Cumhuriyet başsavcılığına, hakkında inceleme yapılan memur veya diğer kamu görevlisine ve varsa şikayetçiye bildirir.

Soruşturma izni verilmesine ilişkin karara karşı hakkında inceleme yapılan memur veya diğer kamu görevlisi; soruşturma izni verilmemesine ilişkin karara karşı ise Cumhuriyet başsavcılığı veya şikayetçi itiraz yoluna gidebilir. İtiraz süresi, yetkili merciiin kararının tebliğinden itibaren on gündür.

İtiraza, 4483 sayılı Kanununun 3 üncü maddesinin (e), (f), g (Cumhurbaşkanınca verilen izin hariç) ve (h) bentlerinde sayılanlar için Danıştay İkinci Dairesi, diğerleri için yetkili merciiin yargı çevresinde bulunduğu bölge idare mahkemesi bakar.

İtirazlar, öncelikle incelenir ve en geç üç ay içinde karara bağlanır. Verilen kararlar kesindir.

4483 sayılı Kanunun kapsamında suçların iştirak halinde işlenmesi durumunda memur olmayanlar memur olanla, ast memur üst memurla aynı mahkemede yargılanır.

İçişleri Bakanlığınca yayımlanmış bulunan 4483 sayılı Kanunun uygulanmasıyla ilgili yönergenin 43. maddesine göre aynı konuda ön inceleme yapılmaksızın önceden yapılmış bulunan ön inceleme raporundan bahsedilerek yapılacak bir işlem olmadığına dair bir inceleme raporu düzenlenir.

Aynı yönergenin 44. maddesinde; teftiş ve denetiminde görevli denetim elemanları, gerek doğrudan gerekse ihbar veya şikayetler üzerine bir suç tespit ederlerse derhal gerekli belgeleri toparlayarak görüşlerini içeren bir rapor düzenleyerek durumu izin vermeye yetkili mercilere sunarlar.

Ön İnceleme esnasında anlaşılan suçlarla ilgili olarak genel hükümlere işlem yapılmak üzere durumun yetkili ve görevli Cumhuriyet Başsavcılıklarına bildirilmesi için **tevdi raporu** düzenlenerek Cumhuriyet Başsavcılıklarına iletirler.

4483 sayılı Kanununun 4. maddesi gereğince işleme konulmayan konularla ilgili olarakta bir **araştırma raporu** hazırlanır.

İzin vermeye yetkili merciin karar süresi olan 45 günlük sürenin aşılması halinde dahi karar vermek zorunda olduğu, ancak bu durumda 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 257. maddesine göre ceza sorumlulukları olacaktır.

Soruşturma izni verilmesine veya verilmemesine karşı ilgililerce yapılacak itirazların tebliğinden itibaren 10 günlük sürenin tatil gününe rastlaması halinde itiraz, tatilden sonraki ilk iş gününün mesai sonuna kadar uzar. İtiraz süresi hesaplanırken kararın tebliğ edildiği gün sayılmaz. Süre tebliğ tarihini izleyen günden itibaren hesaplanır.

CMUK'nun 164. maddesi uyarınca verilen takipsizlik kararı, sanık memur veya diğer kamu görevlisine, suçtan zarar gören şikayetçiye ve dava açılması talebi ile dilekçe verene bildirilir.

CMUK'un 173. maddesine göre;

Bu takipsizlik kararına karşı suçtan zarar gören şikayetçilerin kararın kendilerine tebliğ tarihinden itibaren 15 gün içinde, kararı veren Cumhuriyet Savcısının mensup olduğu ağır ceza işlerini gören mahkemeye en yakın bulunan Ağır Ceza Mahkemesine itiraz hakkı vardır. Ağır Ceza Mahkemesi bu talebi reddebileceği gibi, kamu davasının açılmasına da karar verebilir. Bu kararı, Cumhuriyet Savcısı uygulamak zorundadır.

Ancak CMUK'un 309. maddesinde belirtilen Kanun Yararına Bozma'da hakim veya mahkeme tarafından verilen karar veya hükmünde hukuka aykırılık bulunduğunu öğrenen Adalet Bakanlığı, o karar veya hükmün Yargıtayca bozulması istemini, yasal nedenlerini belirterek Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına yazılı olarak bildirir. Yargıtay Ceza Dairesi ileri sürülen nedenleri yerinde görürse, karar veya hükümü Kanun yararına bozar.

4483 sayılı Kanununun 15. maddesinde; memurlar ve diğer kamu görevlileri hakkındaki ihbar ve şikayetlerin, ihbar veya şikayet edileni mağdur etmek amacıyla ve uydurma bir suç isnadı suretiyle yapıldığı, hazırlık soruşturması sonunda anlaşılır ve yargılama sonucunda sabit olursa haksız isnatta bulunanlar hakkında yetkili ve görevli Cumhuriyet Başsavcılığınca resen soruşturmaya geçilir.

Türk Ceza Kanununun suç uydurmaya ilişkin 271. maddesiyle, iftirayı düzenleyen 267. Maddesi konuyla ilgili Kanun maddeleridir.

ÖN İNCELEME RAPORU

BAŞLANGIÇ:

(Bu bölüme, ön inceleme başlatan merci tarafından verilen onay ve görev emirleri yazılmalıdır.)

MUHBİR VE MÜŞTEKİ:

(Bu bölüme, varsa muhbir yada müştekilerin kimlikleri ve adresleri, yoksa Kamu Hukuku yazılmalıdır.)

İDDİA :

(Bu bölüme, kamu hukuku veya muhbir ya da şikayetçiden gelen iddia yazılmalıdır.)

OLAYIN ÖĞRENİLME TARİHİ:

(Bu bölüme, hakkında ön inceleme yapılanların incelemeye esas eylemlerinin yetkili merciler tarafından öğrenildiği tarih yazılmalıdır.)

OLAY YERİ VE TARİHİ :

(Bu bölüme, suçun işlendiği yer ve tarihi yazılmalıdır.)

HAKKINDA ÖN İNCELEME YAPILANLAR:

(Bu bölüme, hakkında ön inceleme yapılanların açık kimlikleri ile suç tarihi itibarıyla görev unvanları yazılmalıdır.)

ÖN İNCELEME KONUSU:

(Bu bölüme, iddialar esas alınmak suretiyle yetkili merciler tarafından ön inceleme yapılmak üzere verilen onaylara istinaden inceleme konuları (hukuki açıklaması) yazılmalıdır.)

HAKKINDA ÖN İNCELEME YAPILANLARIN İFADELERİ:

(Bu bölüme, hakkında inceleme yapılanların ifadeleri ya da ifade özetleri yazılmalıdır.)

İNCELEME VE TAHLİL:

(Bu bölüme, ön inceleme sırasında elde edilen bilgi, belge, tanık ve görevlilerin ifadeleri karşısında eylemin suç teşkil edip etmediği mevcut yasalarla değerlendirilmek suretiyle tahlili yazılmalıdır.)

SONUÇ :

(Bu bölüme, inceleme ve tahlil bölümüne dayanarak soruşturma izni vermeye yetkili merciin gerekçeli kararına dayanak teşkil edecek nitelikte varılan kanaat yazılmalıdır. Ayrıca inceleme konularının birden fazla olması durumunda her bölüm ayrı ayrı numaralandırılarak "GENEL SONUÇ" başlığı altında bir arada görülecek şekilde yazılmalıdır.)

Yukarıdaki tahlil bölümü müşterek olabileceği, ancak;

-Ön İnceleme Raporlarında.....hakkında 4483 Sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkındaki Kanunun 6.maddesi gereğince "**Soruşturma İzni Verilmesi**" yada "**Soruşturma İzni Verilmemesi**" kararının verilmesi yönündeki kanaatimi tasviplerinize arz ederim şeklinde teklif getirilecektir.

—Raporlar ekli iki örnek halinde düzenlenecek, konularla ilgili birden fazla rapor düzenlenmesi halinde, ilgili makama (Valilik/Kaymakamlık) her rapor için ayrı ek konulmayarak raporların birer örneği ile takım halinde bir ek dosya verilmesi yeterli olacaktır.

—Son paragrafta:

"Netice ve kanaatine varılarak tarafımdan düzenlenen iş buRaporu, ilişik listesindeki ekleriyle birlikte iki örnek halinde (Valilik / Kaymakamlık) Makamına sunuldu. denilecek.

Ad Soyad (imza)
Ön İncelemeci

B- ARAŞTIRMA RAPORUNUN KAPSAMI VE ŞEKLİ

İşleme konulmama sonucuna ulaşılabilmesi için bir araştırma raporu düzenlenmesi gerekmektedir. Bu raporda aşağıdaki bölümler yer almalıdır.

1 - Başlangıç

Bu Bölüme araştırmaya nasıl başlandığı, araştırma emrinin tarih ve sayısı, varsa ayrıca görev emri yazılır.

2 - İhbar veya Şikayette Bulunan

4483 sayılı Kanununun 5232 Sayılı Kanunla değişik 4. maddesine göre ihbar ve şikayette bulunanın kimliğinin gizli tutulması gerektiğinden isim yazılmaz. Ancak konu takibi şikayete bağlı suçlardan ise şikayetçinin ismi bu kısma yazılmalıdır. Kamu hukukunu ilgilendiren bir iddia varsa kamu hukuku yazılır.

3 - İddia

İhbar edenin ileri sürdüğü ve yetkili makam tarafından araştırılması istenen konu yazılır.

4 - Araştırma İsteyen Makam

Araştırma isteyen makam ve merci yazılır.

5 - Hakkında Araştırma Yapılanlar

Varsa hakkında araştırma yapılanlar bu bölüme yazılır.

6 - Kapsam Dışı Bırakılan Konu ve Kişiler

Aynı onay emri kapsamında ön inceleme ya da bir başka rapor yapılmasını gerektiren veya daha önceden incelenip araştırılmış konular bu bölüme yazılır.

7 - Araştırma Konusu

Yetkili makamın araştırılmasını istediği konu yazılır.

8 - İnceleme ve Tahlil

Araştırma konusu ile ilgili bilgi ve belgeler yazılarak kısaca değerlendirilir.

9 -Sonuç

Sonuç bölümüne araştırmada varılan sonuç bir ön incelemeyi gerektiriyorsa ya da dosyanın işlem den kaldırılmasını gerektiriyorsa açıkça yazılmak suretiyle gerekli öneri yapılır.

10 - Ekler ve Dizi Pusulası

Varsa dosyanın ekleri dizi pusulasına sıra ile kaydedilerek dosyaya eklenmesi gerekir.

İŞLEME KOYMAMA KARAR ÖRNEĞİ

T.C.
ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANLIĞI
DSİ Genel müdürlüğü
Müfettişliği

Sayı :

Konu: İşleme Koymama

..... Bölge Müdürlüğü....., Şube Müdürü ... ve diğer belediye görevlileri hakkında, aynı yerde ikamet ettiğini belirten isimsiz ihbar mektubunda;”... **Belediyesinde yolsuzluklar yapıldığı, önce ki dönemde yapılan yolsuzluklara bu dönemde de devam edildiği”** iddia edilmektedir.

4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun uyarınca işlem yapılabilmesi için yapılan ihbar ve şikayetlerin, somut olması, olay ve yer belirtilmesinin zorunlu olduğu, bu kriterlere uymayan dilekçelerin işleme konulmayacağı Kanunun 4. Maddesinde düzenlendiğinden,

İlgili her ne kadar yer ve kişiler bildirmişse de, belediyenin hangi biriminde ne şekilde ve görevlilerin neyi yaparak veya yapmayarak yolsuzluk yaptıklarının belirtilmediği, yani iddianın soyut ve genel nitelikte olduğu anlaşıldığından, söz konusu dilekçenin 4483 sayılı Kanunun 4. Maddesi uyarınca işleme konulmamasını tensiplerinize arz ederim.

(İmza)
(Adı Soyadı)
Teftiş Kurulu Başkanı

OLUR
.../.../20...

(İmza)
(Adı Soyadı)
Genel Müdür

4483 SAYILI KANUN KAPSAMI DIŞINDA KALAN SUÇLAR

A-SUÇUN TESPİTİ

Kanun kapsamı dışında olduğu ön inceleme esnasında anlaşılan suçlarla ilgili olarak genel hükümlere göre işlem yapılmak üzere durumun yetkili ve görevli Cumhuriyet Başsavcılıklarına bildirilmesi gerekmektedir.

Ancak, bu hususta Kanunda bir açıklama bulunmamaktadır. 4483 sayılı Kanunun uygulanmasına yönelik çıkarılan Yönergenin 19. maddesinde ise, ön inceleme yapmakla görevlendirilenlerin bir tevdi raporu ile konuyu Cumhuriyet Başsavcılığına iletilmesi öngörülmektedir. Bu durumda ayrıca bir ön inceleme raporunun düzenlenmesine gerek bulunmamaktadır. Tevdi Raporu, aşağıdaki örneğe uygun düzenlenmelidir.

B-TEVDİ RAPORU

I-Raporun Şekli

Tevdi raporunun şekli ile ilgili olarak Kanunda bir düzenleme bulunmamaktadır. Yönergenin ekinde rapor örneği verilmiştir. Buna göre rapor Şu bölümleri kapsamalıdır.

a-Başlangıç

Yetkili merci tarafından verilen ön inceleme onayı ve varsa görev emri yazılır.

b-Rapor Kapsamı Dışında Bırakılan Konular

Bu bölüme aynı ihbar veya Şikayet dilekçesinde yer almakla birlikte 4483 sayılı Kanuna göre incelenen konular yazılarak, bu konuda ön inceleme raporu düzenlenmiş ise tarih ve sayısı yazılır.

c-Muhbir ve/veya Müşteki

Kamu davasını gerektirir ihbar ve Şikayetlerde Kamu Hukuku yazılmalıdır.

d- İddia Konusu

Bu bölüme ihbar veya Şikayete konu olan iddialar yazılır.

e-Hakkında Soruşturma Yapılması Gerekenler

Bu bölüme hakkında suç duyurusunda bulunulan kişiler yazılır.

f-Suç Tarihi ve Yeri

İddia konusu suçun işlendiği tarih ve yeri yazılır.

g- Tahlil ve Sonuç

İhbar ve şikayet konusu eylem kısaca özetlenerek Ceza Muhakemesi Kanununun 12. maddesi uyarınca, davaya bakma yetkisinin suçun işlendiği yer mahkemesine ait olduğu hususu dikkate alınarak yetkili Cumhuriyet Başsavcılığına dosyanın tevdi edildiği belirtilir.

Aynı kanununun 161. maddesi uyarınca, memuriyet görevleri ile ilgileri olmayan suçlarından dolayı, kaymakamlar hakkında bağlı buldukları il, valiler hakkında da buldukları ile en yakın İl Cumhuriyet savcılarının soruşturma yapması gerektiği dikkate alınmalıdır. Varsa suçun veya görevlinin özelliğine göre özel kanunlarında belirtilen savcılıklara suç duyurusunda bulunulmalıdır.

Raporun kaç örnek düzenlendiği, ek adedinin ne kadar olduğu ve nerelere gönderildiği de raporun sonunda yazılmalıdır.

II-Ekler ve Dizi Pusulası

Raporun ekleri tasdikli olmalı ve dizi pusulasına bağlanmalıdır. Zorunluluk olmadıkça belgelerin asılları alınmamalıdır.

Rapor, aksine bir hüküm bulunmuyorsa, görev veren makama ve Cumhuriyet başsavcılığına gönderilmek üzere en az iki örnek düzenlenir. Görev veren makamın emrine göre daha fazla da düzenlenebilir.

SORUŞTURMA İZNI KARAR ÖRNEĞİ

T.C.

..... VALİLİĞİ

İl İdare Kurulu Müdürlüğü

KARAR NO :

KARAR TARİHİ :

ŞİKAYETÇİ :

**HAKKINDA ÖN İNCELEME
YAPILANLAR :**

SUÇ YERİ VE TARİHİ :

SUÇUN ÖĞRENİLME TARİHİ :

ÖN İNCELEME :

KARAR :

**Ön İnceleme
Yetkilisi**

**ÖN İNCELEME
VE
DİSİPLİN SORUŞTURMASI RAPORLARINDA
DÜZENLENECEK TUTANAKLAR**

Tutanaklar

Tutanaklar, “delil” niteliğindeki belgelerdir.

Bu nedenle;

usulüne uygun olarak düzenlenmesine önem verilmelidir.

Tutanaklar,

a) 657 sayılı DMK’nu hükümlerine göre yapılan “disiplin soruşturması”na ilişkin görevlerde, düzenlenecek tutanaklara ilişkin herhangi bir yasal düzenleme bulunmamaktadır.

b) 4483 sayılı Kanuna göre yapılan “ön inceleme” görevlerinde ise, Kanunun 6. maddesinde,

“Bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde CMK’na göre işlem yapılabilir.” hükmü bulunduğu,

4483 sayılı Kanunda hüküm bulunmayan hallerde, CMK’nun “soruşturma evresine” ilişkin hükümlerinin dikkate alınacağı anlaşılmaktadır.

İhbar/Şikayetçi İfade Tutanağı

İFADE TUTANAĞI

ADI SOYADI :
BABA ADI :
DOĞUM YERİ VE TARİHİ :
MEDENİ HALİ :
NÜFUSA KAYITLI OLDUĞU YER:
TAHSİLİ :
İŞİ :
İKAMET ADRESİ :

Yukarıda açık kimliği yazılı, tarafımıza tahsis edilen çalışma odasına davet edilerek ihbar/şikayetçi sıfatıyla ifadesine başvurulacağı kendisine açıklandı, konu anlatıldı ve soruldu.

Alınan ifadesinde;

Başka bir diyeceği olmadığını beyan ederek alınan ifadesini okudu, tam ve doğru yazıldığını belirtmesi üzerine bu tutanak topluca imza altına alındı. ...

İfadeyi Alan

İfade Sahibi

İfadeyi Yazan

Yeminli Tanık İfade Tutanağı

İFADE TUTANAĞI

ADI SOYADI :
BABA ADI :
DOĞUM YERİ VE TARİHİ :
MEDENİ HALİ :
NÜFUSA KAYITLI OLDUĞU YER:
TAHSİLİ :
İŞİ/GÖREVİ :
İKAMET ADRESİ :

Yukarıda açık kimliği yazılı,de tarafımıza tahsis edilen çalışma odasına davet edilerek tanık sıfatıyla ifadesine başvurulacağı kendisine açıklandı, tanıklık yapmasına engel halinin bulunmadığını beyan etmesi üzerine usulüne uygun yemini yaptırıldı, konu anlatıldı ve soruldu.

Alınan ifadesinde;

Başka bir diyeceği olmadığını beyan ederek alınan yeminli ifadesini okudu, tam ve doğru yazıldığını belirtmesi üzerine bu tutanak topluca imza altına alındı.
...../...../.....

İfadeyi Alan

İfade Sahibi

İfadeyi Yazan

Yeminsiz Tanık İfade Tutanağı

İFADE TUTANAĞI

ADI SOYADI :
BABA ADI :
DOĞUM YERİ VE TARİHİ :
MEDENİ HALİ :
NÜFUSA KAYITLI OLDUĞU YER :
TAHSİLİ :
İŞİ/GÖREVİ :
İKAMET ADRESİ :

Yukarıda açık kimliği yazılı,de tarafımıza tahsis edilen çalışma odasına davet edilerek tanık sıfatıyla ifadesine başvurulacağı kendisine açıklandı, tanıklık yapmasına engel halinin bulunmadığını beyan etmesi üzerine yeminsiz olarak ifadesine baŐvurulmak üzere konu anlatıldı ve soruldu.

Alınan ifadesinde;

Başka bir diyeceği olmadığını beyan ederek alınan ifadesini okudu, tam ve doğru yazıldığını belirtmesi üzerine bu tutanak topluca imza altına alındı./...../.....

İfadeyi Alan

İfade Sahibi

İfadeyi Yazan

**Hakkında Ön İnceleme Yapılanın
Sözlü İfade Tutanağı**

İFADE TUTANAĞI

ADI SOYADI :

BABA ADI :

DOĞUM YERİ VE TARİHİ :

MEDENİ HALİ :

NÜFUSA KAYITLI OLDUĞU YER:

TAHSİLİ :

GÖREVİ :

İKAMET ADRESİ :

Yukarıda açık kimliği yazılı,de tarafımıza tahsis edilen çalışma odasına davet edilerek hakkında ön inceleme yapılan sıfatıyla ifadesine başvurulacağı kendisine açıklandı, 5271 sayılı CMK'nun 147 nci maddesinde yazılı hak ve yükümlülükleri ile ifadesi sırasında müdafii bulundurabileceği açıklandı, konu anlatıldı ve soruldu.

Alınan ifadesinde;

Başka bir diyeceği olmadığını beyan ederek alınan ifadesini okudu, tam ve doğru yazıldığını belirtmesi üzerine bu tutanak topluca imza altına alındı. .../...../.....

İfadeyi Alan

İfade Sahibi

İfadeyi Yazan

**Hakkında Ön İnceleme Yapılandan
Yazılı İfade İstem Yazısı**

**T.C.
ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANLIĞI
DSİ Genel müdürlüğü
Müfettişliği**

Sayı :

Konu :

Sayın:

DSİ Genel Müdürlük Makamının günlü onay ve Teftiş Kurulu Başkanlığının gün ve sayılı görev emirleri uyarınca, tarafımdan yürütülmekte olan bir ön inceleme nedeniyle;

1-...

2-....

İddialarına ilişkin olarak yazılı ifadenizi 5271 sayılı CMK'nun 147 nci maddesinde yazılı hak ve hükümlülükler ile bir avukatın hukuki yardımından yararlanabileceğiniz hususu göz önünde tutularak en geç gününe kadar aşağıda yazılı adresime gönderilmesini, aksi halde yazılı ifade vermemiş sayılacağınızın bilinmesini rica ederim.

Ön İnceleme Görevlisi

ADRES:

Yazılı İfade İstem Yazısı Tebliği

T.C.
ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANLIĞI
DSİ Genel müdürlüğü
Müfettişliği

Sayı :

.....

Konu :

GENEL MÜDÜRLÜK MAKAMINA

...

Genel Müdürlük Makamının günlü onay ve Teftiş Kurulu Başkanlığının gün ve sayılı görev emirleri uyarınca, tarafımdan yürütölmekte olan bir ön inceleme nedeniyle;

Yazılı ifade istemime ilişkin kapalı zarfın açılmaksızın, hakkında ön inceleme yapılan'e tebliğ edilerek teslim edilmesini ve iliŐikteki "teslim-tesellüm belgesinin" eksiksiz doldurularak aşağıdaki adrese iadesini arz ederim.

Ön İnceleme Görevlisi

EKİ: (...) adet Kapalı Zarf ve Teslim-Tesellüm Belgesi

ADRES:

Teslim-Tesellüm Belgesi Tutanağı

TESLİM-TESELLÜM BELGESİ

DSİ Genel Müdürlüğü Müfettişi ... tarafından adıma gönderilen ... gün ve ... sayılı yazıyı kapalı zarf içinde teslim alarak tebellüğ ettim.

TESLİM EDEN	TESLİM TARİHİ	TESLİM ALAN
Adı Soyadı	...	Adı Soyadı
Görevi		Görevi
İmzası		İmzası

İstinabe Usulü İfade Tutanağı

İFADE TUTANAĞI

ADI SOYADI :

BABA ADI :

DOĞUM YERİ VE TARİHİ :

MEDENİ HALİ :

NÜFUSA KAYITLI OLDUĞU YER:

TAHSİLİ :

GÖREVİ :

İKAMET ADRESİ :

Yukarıda açık kimliği yazılı.....,de tarafımıza tahsis edilen çalışma odasına davet edilerek istinabe suretiyle (ihbarcı)(şikayetçi)(tanık) sıfatıyla ifadesine başvurulacağı kendisine açıklandı, konu anlatıldı ve soruldu.

Soru 1-

Alınan İfadesinde,

....

Soru 2-

Alınan ifadesinde;

....

Başka bir diyeceği olmadığını beyan ederek alınan ifadesini okudu, tam ve doğru yazıldığını belirtmesi üzerine bu tutanak topluca imza altına alındı./...../.....

İfadeyi Alan

İfade Sahibi

İfadeyi Yazan

İstinabe Usulü İfade Alınması Yazısı

**T.C.
ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANLIĞI
DSİ Genel müdürlüğü
Müfettişliği**

Sayı :

Konu :

.....

GİZLİ

VALİLİK MAKAMINA

...

Genel Müdürlük Makamının günlü onay ve Teftiş Kurulu Başkanlığının gün ve sayılı görev emirleri uyarınca, tarafımdan yürütülmekte olan bir ön inceleme nedeniyle;

Görevlendirilecek bir personel aracılığıyla ... Müdürlüğünde görevli ... isimli personelin (...adresinde ikamet eden ... isimli kişinin) ekli istinabe tutanağına göre ihbarcı/şikayetçi/tanık sıfatıyla ifadesinin alınarak en geç ... tarihine kadar aşağıdaki adrese gönderilmesini arz ederim.

Ön İnceleme Görevlisi

EKİ: (...) adet Kapalı Zarf ve Teslim-Tesellüm Belgesi

ADRES:

Yeminli Katip Atama ve Yemin Tutanağı

YEMİNLİ KATİP ATAMA

VE

YEMİN TUTANAĞI

Genel M¼d¼rl¼k Makamının g¼nl¼ onay ve Teftiş Kurulu Başkanlığının g¼n ve ... g¼rev emirleri uyarınca, tarafımdan y¼r¼t¼lmekte olan bir ¼n inceleme nedeniyle;

Yeminli katip olarak g¼revlendirilmek ¼zere bilgisayar kullanımını bilen, g¼venilirliđi ve ketumiyeti denenmiş bir personelin B¼lge M¼d¼rl¼đ¼nden talep edilmesi ¼zerine g¼nderilen ... isimli memur, B¼lge M¼d¼rl¼đ¼nde tarafıma tahsis edilen çalışma odasına alınarak CMK h¼k¼mlerine g¼re yeminli katip olarak g¼revlendirileceđi kendisine beyan edilmiş, yeminli katip ¼zellikleri anlatılmış, engel bir halinin bulunmadığını beyan etmesi ¼zerine "...Yeminli katip olarak tarafıma yazmak ¼zere s¼ylenenleri hiçbir şey katmadan ve çıkarmadan aynen yazacağıma ve g¼revle ilgili hiç kimseye bilgi vermeyeceğime namusum ve vicdanım ¼zerine yemin ederim..." şeklinde yemini yaptırılmak suretiyle yeminli katip olarak atanmış ve bu tutanak imza altına alınmıştır./...../.....

¼n İnceleme G¼revlisi

Yeminli Katip

Cumhuriyet Başsavcılığı Aracılığıyla Bilirkişi Talep Yazısı

**T.C.
ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANLIğI
DSİ Genel m¼d¼rl¼ę¼
M¼fettiři liği**

Sayı :

Konu :

.....

CUMHURİYET BAŞSAVCILIğINA

İçişleri Bakanlık Makamının g¼nl¼ onay ve Teftiş Kurulu Başkanlığının g¼n ve sayılı g¼rev emirleri uyarınca, tarafımdan y¼r¼t¼lmekte olan bir ön inceleme nedeniyle;

1-..

2-...

Hususlarında özel ve teknik bilgi sahibi uzmanların bilirkişi olarak g¼revlendirilmesine ihtiyaç duyulmuştur.

Bu nedenle, CMK'nun 64¼nc¼ maddesine g¼re İl Adli Yargı Adalet Komisyonunca hazırlanan listede yer alan iki bilirkişi isminin M¼fettiři liğime en geç ... tarihine kadar bildirilmesini arz ederim.

Ön İnceleme G¼revlisi

Komisyon Listesinde Yer Alan Bilirkişilerin Atama Tutanağı

BİLİRKİŞİ ATAMA TUTANAĞI

Genel Müdürlük Makamının günlü onay ve Teftiş Kurulu Başkanlığının gün ve sayılı görev emirleri uyarınca, tarafımdan yürütülmekte olan bir ön inceleme nedeniyle;

Müfettişliğim talebi üzerine ... Cumhuriyet Başsavcılığınca, İl Adli Yargı Adalet Komisyonu tarafından düzenlenen listelerde yer alan bilirkişilerden isimleri bildirilen;

1-...

2-...

Bilirkişiler, ... Müfettişliğime tahsisli çalışma odasına davet edilerek yürütecekleri görev kendilerine anlatılmış, bilirkişi olarak görev yapmalarına engel bir halin bulunmadığının ifade edilmesi üzerine bilirkişi olarak atamaları yapılmıştır.

1-...

2-...

Hususlarında hazırlayacakları bilirkişi raporlarını yazılı olarak en geç ... tarihine kadar Müfettişliğime teslim edeceklerini beyan etmeleri üzerine bu tutanak topluca imza altına alındı./...../.....

Ön İnceleme Görevlisi

Bilirkişi

Bilirkişi

Yeminli Katip

İdari Makamlardan Bilirkişilik İçin Personel Talep Yazısı

**T.C.
ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANLIĞI
DSİ Genel müdürlüğü
Müfettişliği**

Sayı :

Konu :

GENEL MÜDÜRLÜK MAKAMINA

..... Makamının günlü onay ve Teftiş Kurulu Başkanlığının gün ve sayılı görev emirleri uyarınca, tarafımdan yürütülmekte olan bir ön inceleme nedeniyle;

1-...

2-...

Hususlarında özel ve teknik bilgi sahibi uzmanların bilirkişi olarak görevlendirilmesine ihtiyaç duyulmuştur.

Bu nedenle, anılan konuların uzmanı olan iki personelin bilirkişi olarak görevlendirilmek üzere isimlerinin Müfettişliğime en geç ... tarihine kadar bildirilmesini arz ederim.

Ön İnceleme Görevlisi

Komisyon Listesinde Yer Almayan Bilirkişilerin Atanma ve Yemin Tutanağı

BİLİRKİŞİ ATAMA VE YEMİN TUTANAĞI

Genel Müdürlük Makamının günlü onay ve Teftiş Kurulu Başkanlığının gün ve sayılı görev emirleri uyarınca, tarafımdan yürütülmekte olan bir ön inceleme nedeniyle; ... gerekçesine bağlı olarak İl Adli Yargı Adalet Komisyonu tarafından hazırlanan listeler dışından bilirkişi görevlendirmesi yapılması ihtiyacının ortaya çıkması üzerine Müfettişliğimin talebi üzerine Valilik Makamının ... gün ve ... sayılı yazısı ile bildirilen;

1-...

2-...

İsimli görevliler,de Müfettişliğime tahsisli çalışma odasına davet edilerek yürütecekleri görev kendilerine anlatılmış, bilirkişi olarak görev yapmalarına engel bir halin bulunmadığının ifade edilmesi üzerine CMK'nun 64/5 maddesi uyarınca, "...Görevimi adalete bağlı kalarak, bilim ve fenne uygun olarak tarafsızlıkla yerine getireceğime namusum ve vicdanım üzerine yemin ederim..." şeklinde yeminleri yaptırılmak suretiyle bilirkişi olarak atamaları yapılmıştır.

1-...

2-...

Hususlarında hazırlayacakları bilirkişi raporlarını yazılı olarak en geç ... tarihine kadar Müfettişliğime teslim edeceklerini beyan etmeleri üzerine bu tutanak topluca imza altına alındı.

Ön İnceleme Görevlisi

Bilirkişi

Bilirkişi

Yeminli Katip

Bilirkişi Ücret Tespit Kararı

BİLİRKİŞİ ÜCRET TESPİT KARARI

Genel Müdürlük Makamının günlü onay ve Teftiş Kurulu Başkanlığının gün ve sayılı görev emirleri uyarınca, tarafımdan yürütölmekte olan bir ön inceleme nedeniyle;

Müfettişliğimce, ... tarihinde bilirkişi olarak görevlendirilen,

1-...

2-...

İsimli personel, görevlerini tamamlayarak bilirkişi raporlarını Müfettişliğime teslim etmişlerdir.

Adı geçenlere yürüttükleri görev nedeniyle CMK'nun 72 nci maddesi uyarınca, ... YTL bilirkişi ücreti ödenmesi kararlaştırılmıştır. ...

Ön İnceleme Görevlisi

Bilirkişi Ücret Tespit Kararının Kuruma Gönderilmesi

T.C.
ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANLIĞI
DSİ Genel müdürlüğü
Müfettişliği

Sayı :

Konu :

Genel Müdürlük Makamının günlü onay ve Teftiş Kurulu Başkanlığının gün vesayılı görev emirleri uyarınca, tarafımdan yürütölmekte olan bir ön inceleme nedeniyle;

Müfettişliğimce, ... tarihinde bilirkişi olarak görevlendirilen,

1-...

2-...

İsimli personel, görevlerini tamamlayarak bilirkişi raporlarını Müfettişliğime teslim etmişlerdir.

Adı geçenlere yürüttükleri görev nedeniyle CMK'nun 72 nci maddesi uyarınca, ... YTL bilirkişi ücreti ödenmesi kararlaŐtırılmıştır.

Belirlenen söz konusu bilirkişi ücretinin, bütçesinin ilgili bölümünden kendilerine ödenmesini arz ederim.

Ön İnceleme Görevlisi

Bilgi ve Belge İstem Yazısı

T.C.
ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANLIĞI
DSİ Genel müdürlüğü
Müfettişliği

Sayı :

Konu :Bilgi ve Belge İstemi.

.....

BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜNE

Genel Müdürlük Makamının günlü onay ve Teftiş Kurulu Başkanlığının gün ve sayılı görev emirleri uyarınca, tarafımdan yürütülmekte olan bir ön inceleme nedeniyle;

1-...

2-...

3-...

Konularına ilişkin bilgi ve belgelerin, en geç ... tarihine kadar dizi pusulasına bağlı olarak aşağıdaki adresime gönderilmesini arz/rica ederim.

Ön İnceleme Görevlisi

Tespit Tutanağı

TESPİT TUTANAĞI

Genel M¼d¼rl¼k Makamının g¼nl¼ onay ve Teftiş Kurulu Başkanlığının g¼n ve sayılı g¼rev emirleri uyarınca, tarafımdan y¼r¼t¼lmekte olan bir ¼n inceleme nedeniyle;

... M¼d¼rl¼đ¼ne ait kayıtlar ¼zerinde yapılan incelemede;

1-...

2-...

3-...

Hususlarının tarafımızdan tespit edilmesi ¼zerine, bu tutanak topluca imza altına alınmıştır.

¼n İnceleme G¼revlisi Hazır Bulunan Hazır Bulunan Yeminli Katip

Farklı Bir Suç Tespiti Halinde
Yeni Ön İnceleme Onay Talebi

T.C.
ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANLIĞI
DSİ Genel müdürlüğü
Müfettişliği

Sayı :

Konu :Ön İnceleme Onayı

TEFTİŞ KURULU BAŞKANLIĞINA
ANKARA

Genel Müdürlük Makamının günlü onay ve Teftiş Kurulu Başkanlığının gün ve sayılı görev emirleri uyarınca, tarafımdan yürütülmekte olan bir ön inceleme sırasında;

1-...

2-...

3-...

Hususları tespit edilmiştir.

Bu nedenle, söz konusu eylemlerle ilgili olarak 4483 sayılı Kanuna göre ..., ..., ... isimli görevliler hakkında ön inceleme yapılabilmesi için gerekli onayın alınmasını takdirlerinize arz ederim.

Ön İnceleme Görevlisi

Suça Başka Görevlilerin Katılması Halinde

Ek Ön İnceleme Onayı Talebi

**T.C.
ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANLIĞI
DSİ Genel müdürlüğü
Müfettişliği**

Sayı :

.....

Konu :Ön İnceleme Onayı

TEFTİŞ KURULU BAŞKANLIĞINA

ANKARA

Genel Müdürlük Makamının günlü onay ve Teftiş Kurulu Başkanlığının gün ve sayılı görev emirleri uyarınca, tarafımdan yürütülmekte olan bir ön inceleme sırasında;

İddia konusu eylemlere, ..., ..., ... isimli kamu görevlilerinin de katıldıkları tespit edilmiştir.

Bu nedenle, adı geçenler hakkında da 4483 sayılı Kanuna göre ön inceleme yapılabilmesi için gerekli onayın verilmesini takdirlerinize arz ederim.

Ön İnceleme Görevlisi

Görevden Uzaklaştırma

T.C.
ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANLIĞI
DSİ Genel müdürlüğü
Müfettişliği

Sayı :

Konu :Görevden Uzaklaştırma

Sayın:

Genel Müdürlük Makamının günlü onay ve Teftiş Kurulu Başkanlığının gün ve sayılı görev emirleri uyarınca, tarafımdan yürütülmekte olan bir ön inceleme nedeniyle;

Yapılan ön inceleme sırasında;

1-...

2-...

Hususları tespit edilmiştir.

Bu nedenle, ön incelemenin daha sağlıklı yürütülebilmesi ve tamamlanabilmesi amacıyla 657 sayılı DMK'nun 138 inci maddesi uyarınca, ... tarihinden itibaren Müfettişliğimce görevden uzaklaştırılmanız uygun görülmüştür.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Genel Müdürlük

Başmüfettişi

Görevden Uzaklaştırma Yazısının Tebliği

**T.C.
ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANLIĞI
DSİ Genel Müdürlüğü
Müfettişliği**

Sayı :

Konu :Görevden Uzaklaştırma

.....BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜNE

Genel Müdürlük Makamının günlü onay ve Teftiş Kurulu Başkanlığının gün ve sayılı görev emirleri uyarınca, tarafımdan yürütülmekte olan bir ön inceleme nedeniyle;

... Müdürlüğünde görevli ... isimli personel, Müfettişliğimce 657 sayılı DMK'nun 138 inci maddesi uyarınca ... tarihinden itibaren görevden uzaklaştırılmıştır. Müfettişliğimin görevden uzaklaştırmaya ilişkin ... gün ve ... sayılı kapalı zarf içindeki yazısının kendisine tebliği ile eksiksiz olarak doldurulacak teslim ve tesellüm belgesinin Müfettişliğime gönderilmesini arz/rica ederim.

Genel Müdürlük

Başmüfettişi

EKİ:

1- Kapalı Zarf

2- Teslim ve Tesellüm Belgesi

Teslim ve Tesellüm Belgesi Tutanağı

TESLİM VE TESELLÜM BELGESİ

Genel Müdürlük Mülkiye Müfettişı ... tarafından adıma gönderilen ... gün ve ... sayılı yazıyı kapalı zarfı teslim içinde teslim alarak tebellüğ ettim.

TESLİM EDEN

Adı soyadı

Görevi

İmzası

TESLİM TARİHİ

....

TESLİM ALAN

Adı soyadı

Görevi

İmzası

Görevden Uzaklaştırma İşleminde

Mülki Makamlara Bilgi Verme

**T.C.
ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANLIĞI
DSİ Genel müdürlüğü
Müfettişliği**

Sayı :

Konu :Görevden Uzaklaştırma

GENEL MÜDÜRLÜK MAKAMINA

Genel Müdürlük Makamının günlü onay ve Teftiş Kurulu Başkanlığının gün ve sayılı görev emirleri uyarınca, tarafımdan yürütölmekte olan bir ön inceleme nedeniyle;

... Müdürlüğünde görevli ... isimli personel, Müfettişliğimce 657 sayılı DMK'nun 138 inci maddesi uyarınca ... tarihinden itibaren görevden uzaklaştırılmıştır.

Bilgi ve gereğini arz/rica ederim.

Genel Müdürlük

Başmüfettişi

EKi:

Görevden Uzaklaştırma Yazısı

..... HAKLARINDA DÜZENLENEN
İNCELEME VE SORUŞTURMA RAPORU
DİZİ PUSULASIDIR.

Ek Sıra No:	Ek Sayfa Sayısı	Belgenin Tarihi – Sayısı, Kime Ait Olduğu, Belgenin Niteliği ve İçeriği Haklarında Açıklamalar

İş bu dizi pusulası (.....) ek ve (.....) sayfadaki ibaret olduğu tasdik olunur.

İmza
Adı Soyadı
Müfettiş

İmza
Adı Soyadı
Başmüfettiş

KAYNAKÇA

İçişleri Bakanlığı Eğitim Dairesi Seminer Notları

DSİ Destek Hizmetleri D.Bşk.
Basım ve Foto-Film Şb.Md.
ANKARA – 2012
Kapak Tasarımı: **Burak AYHAN**